

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของ นักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก คณะผู้ว่าจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก ตำรา เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และการสืบค้นทาง Internet จาก Web Site ต่างๆ เพื่อนำมาประกอบเป็น กรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ โดยมีประเด็นเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. วัยรุ่นและพัฒนาการในวัยรุ่น
3. พฤติกรรมของวัยรุ่น
4. แนวคิดและทุนวิธีที่เกี่ยวข้อง
5. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสังคมไทย และ ประชาชนโลก普遍อยู่นั้นมีมากมายหลาย ชนิด เช่น สาหร่ายที่คนไทยทั่วไปกล่าวถึงด้วยภาษาพื้นบ้านว่า สุรา หรือ เหล้า

1.1 ความหมายของสุราหรือเหล้า

สุรา หมายถึง เหล้าหรือน้ำมาที่กลิ้นแล้ว สุราทำมาจากพืชหรือผลไม้ที่มีเปลือก หรือ น้ำตาล โดยการหมัก (สุพัฒน์ วีรวาจาริญชัย, 2541)

สุรา หมายถึงเครื่องดื่มนิยมนิยมที่มีเอтиловแอลกอฮอล์(Ethyl Alcohol) ผสมอยู่ ซึ่ง เรียกว่าแอลกอฮอล์ (อรวรรณ หุ่นดี, 2536)

สุรา เป็นคำมาจากภาษาบาลี สันสกฤต มีความหมายว่า เหล้าหรือน้ำมาที่กลิ้นแล้ว โดย ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า "Alcohol" หมายถึงของเหลวที่ไม่มีสี ระบายน้ำและลูกไหม้ำได้ ทั้งยังรวมไปถึง ของหมัก ดองที่ทำให้มีเมมา และเมื่อใช้ในความหมายหลัง จึงตรงกับคำว่า น้ำมา หรือ เหล้า สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2521 : 120)

สุรา มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตแปลว่าเหล้าหรือน้ำมาที่กัลนแล้ว และ อธิบายคำว่า แอลกอฮอล์ หมายความถึง สารอินทรีย์ชนิดหนึ่งลักษณะเป็น ของเหลวใส กลิ่นฉุน รสเหย่ง่าย มี จุดเดือด 78.58 องศาเซลเซียส ซึ่อเต็มคือเอทิลแอลกอฮอล์ แต่มักเรียกสั้นๆว่า แอลกอฮอล์ โดย ปกติเกิดจากการหมักสารประเททแป้ง หรือผักสมยีสต์ ซึ่งมักเรียกกันว่าแป้งเชื้อ หรือเชื้อหมักเป็น องค์ประกอบสำคัญของสุรา และเมรัยทุกชนิด เมื่อดื่มน้ำไปจะทำให้เกิดอาการมึนเมา ใช้ประโยชน์ เป็นตัวทำละลาย และเป็นเชื้อเพลิง ราชบันฑิตสถาน (2539 : 846)

แอลกอฮอล์เป็นยากระตุ้นประสาทที่มีฤทธิ์ล้ายบาร์บิทูเรต พิษของแอลกอฮอล์คือทำให้ แนวหืออาจถึงตายได้ เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์จำนวนมาก ติดต่อภันนานมีผลทำให้ติดหือมี ความผิดปกติทางกายและจิต World Health Organization(1994)

พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2594 มาตรา 4

“สุรา” หมายความรวมถึงวัตถุทั้งหลายหือของผสมมีมีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกิน ได้ หือ ซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหือเครื่องดื่มอย่างอื่นแล้ว สามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา

“สุราเช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กัลนและให้หมายความรวมถึงสุราเช่ที่ได้ผสมกับ สุราที่กัลนแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย หือสุราที่ได้จากการหมักสาให้เกิด เป็นน้ำมาแต่ไม่มีการกัลน มักจะหมักมาจาก เมล็ดธัญพืช ผลไม้ และน้ำตาล จากพืช เช่น เปียร์ ไวน์

“สุรากัลน” หมายความว่า สุราที่ได้กัลนแล้ว และให้ความหมายรวมถึงสุรากัลนที่ได้ผสม กับสุราเช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย

1.2 ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเทศไทยมีการแบ่งประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไว้ตามมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก.39-2516 ของกระทรวงอุตสาหกรรมดังนี้

1.2.1. สุราเช่หือเมรัย (Fermented Liquors) ผลได้จากการหมักสาให้เกิดเป็น น้ำมามีแรงแอลกอฮอล์มากน้อยตามต้องการ และไม่มีการกัลน แบ่งเป็น 4 ชนิด ดังนี้

ชนิดที่ 1 ได้จากการหมักสาจากเมล็ดธัญพืช เช่น เปียร์ น้ำข้าว สาเก(SAKE) สุรา เสียบ夷 เป็นต้น

ชนิดที่ 2 ได้จากการหมักสาจากผลไม้หือน้ำตาลจากพืช เช่น ไวน์(WINE) และ เปปุ (CHAMPANGE) น้ำตาลมา (TODDY) ไซเคอร์ (CIDER) เป็นต้น

ชนิดที่ 3 ได้จากชนิดที่ 1 และ ชนิดที่ 2 ผสมตัวยาปุ่งแต่ง สี กลิ่น รส ตาม ต้องการ เช่น เวอร์มุท (VERMOUTH) ไวน์ที่เป็นยา (MEDICATED) เป็นต้น

ชนิดที่ 4 ได้จากชนิดที่ 1 และ ชนิดที่ 2 ผสมสุรากลั่นและลักษณะตามต้องการแต่ไม่เกิน 23 ดีกรี เช่นไวน์ป่องแรง (FORTIFIED WINE) เชอร์รี่ (SHERRY) ปอร์ตไวน์ (PORT WINE) เป็นต้น

1.2.2 สุรากลั่น (Distilled Liquors) ผลได้จากการหมักสาหร่ายกิมเบร์แรงและลักษณะแล้วกลั่น และบางชนิดต้องเก็บไวนานเพื่อให้มีคุณภาพดี แล้วอาจปูรุ่งแต่งให้มีแรงและลักษณะมากน้อยตามต้องการ สุรากลั่นของไทยส่วนมากที่มีจำหน่าย คือสุราขาว (เหล้าโรง) สุราผสม สุราผสมพิเศษ สุราปูรุ่งพิเศษ (เหล้าเหลือง) สุราไทยนิยมใช้สารปูรุ่งแต่ง เช่น น้ำเชื้อ (Essence หรือ Flavor) เป็นต้น ได้มาจากกระบวนการหมักแล้วกลั่น มีหลายประเภทดังนี้คือ

ชนิดที่ 1 สุรากลั่นที่กลั่นโดยตรงเพื่อให้ได้กลิ่นและรสเฉพาะจากวัตถุดินน้ำจากปั้นปูรุ่ง เพียงเพื่อให้ได้กลิ่นรสเดิม แล้วทำให้มีแรงและลักษณะตามต้องการ เช่น สุราขาว วอดก้า (VODKA) เกาเหลียง อาร์แรค (ARRACK) เทกلا (TEQUILA) เป็นต้น

ชนิดที่ 2 สุราลั่นหรือแอลกอฮอล์ผสมปูรุ่งแต่ง สี กลิ่น ความแรง แบ่งเป็นแข็งกับสมุนไพร เช่น สุราจีน ปูรุ่งด้วยน้ำเชื้อ หรือแข็งกับผลไม้ สมุนไพรไม่มีสรรพคุณของตัวยาเหลือ เช่น สุราผสม สุราปูรุ่งชนิดพิเศษ (แม่ใจ) หรือเป็นชนิดรสหวาน เช่น สุราเบปปอร์วินด์

ชนิดที่ 3 สุราลั่นที่นำมาปูรุ่งแต่งรวมวิธีให้มี สี กลิ่น รส และแรงและลักษณะตามต้องการ เช่น วิสกี้ (WHISKY) บรันดี้ (BRANNDY) รัม (RUM)

1.3 ชนิดของเครื่องดื่มและลักษณะและปริมาณและลักษณะ

1.3.1 ไวน์ (Wine) หรือที่เรียกว่าเหล้าองุ่น คือ ที่เป็นที่นิยมกันแพร่หลาย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. Table Wine หรือ Still Wine คือ ไวน์ที่หมักจากองุ่น โดยไม่ต้องเพิ่มเติมสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป ไม่มีแก๊ส มีปริมาณแอลกอฮอล์ 10 – 12 ดีกรี นิยมดื่มในทุกโอกาส แต่ส่วนใหญ่ดื่มประกอบอาหาร เพื่อเสริมอาหาร และชูรสชาติ ของอาหาร มี 3 สี
2. ไวน์แดง (Red Wine) จะมีตั้งแต่สีแดงอ่อน ถึงแดงเข้ม ขึ้นอยู่กับชนิด ขององุ่นที่นำมาหมักและระยะเวลาในการหมัก ส่วนใหญ่ ไวน์แดงจะมีรสเผ็ด และให้รสหวานน้อยมาก เรียกว่า Day นิยมดื่มโดยไม่แซ่บ
3. ไวน์ขาว (White Wine) จะมีตั้งแต่สีเหลืองซีดจนถึงสีเหลืองทอง ลักษณะโดยทั่วไปจะมีรสอ่อน กลิ่นน้อย ความหวานมีตั้งแต่ความหวานน้อยจนถึงหวานมาก ไม่มีรสเผ็ด นิยมดื่มโดยแซ่บ

4. ไวน์สีชมพู (Rose Wine) จะมีตั้งแต่สีชมพูอ่อนจนถึงเกือบแดง ไวน์สีชมพูจะมีลักษณะระหว่าง ไวน์ขาวกับไวน์แดง คือมีรสฝาดเล็กน้อยและมีรสเปรี้ยวอมหวาน จึงเป็นที่นิยม เพราะดีมีกราด นิยมแขกเย็นก่อนดื่ม
5. Sparkling Wine คือไวน์ที่มีแก๊สจึงทำให้มีรสชามีทั้งสีขาว ชมพูและแดง Sparkling Wine ใช้กรรมวิธีในการหมักไว้ทั้งคั่วที่สองภายในขวด และเก็บรักษาแก๊สนี้ไว้ จึงทำให้เกิดรสชา เป็นที่นิยมกันมาก จึงมีการจดลิขสิทธิ์ไว้ชื่อ "Champagne" ของฝรั่งเศส ส่วนไวน์ที่ผลิตด้วยกรรมวิธีคล้ายคลึงกันจะใช้คำว่า Sparkling Wine แชนเปญนิยมดื่มเพื่อแสดงความยินดีต่อ กัน เสิร์ฟโดยแขกเย็นจัด
6. Fortified Wine คือไวน์ที่เพิ่มแอลกอฮอล์ให้สูงประมาณ 18-19 ดีกรี จะมีกลิ่น รส และแอลกอฮอล์มากกว่าไวน์รวมๆ แขกเย็นเพียงเล็กน้อยก่อนดื่ม
 - 1.3.2. เบียร์ เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณการดื่มสูงที่สุด มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี เบียร์ ทำจากข้าวนา粱 หมัก อบ และ บด ต้มให้สุกแล้วใส่ถังหมัก เมื่อหมักได้ที่แล้วจึงใส่ดอกซอฟ เพื่อทำให้มีรสชาด จากนั้นจึงใส่เชื้อยีสต์ คนไทยนิยมดื่มเบียร์มาก สำหรับเครื่องดื่มที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น เบียร์ คือ กระเบื้อง น้ำตาลเม้า อุ สาห์
 - 1.3.3. เหล้าวิสกี้ (Whisky) วิสกี้ คือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลั่นที่ทำจากข้าวชนิดใดชนิดหนึ่งหรือ粱ชนิดก็ได้ โดยนำมาหมักแล้วกลั่นให้มีดีกรีสูงขึ้นจากนั้นนำไปเก็บปั่นในถังไม้โอ๊ก เพื่อให้ได้สี กลิ่น รสที่ดีขึ้น แต่ก่อนจะนำมานำวารุจวัด บางชนิดยังนำไปปั่นแต่ง สี กลิ่น รส อีกด้วย เพื่อให้ได้มาตรฐานตามความนิยม ของผู้ดื่มวิสกี้
 - 1.3.4. เหล้าบรันดี้ (Brandy) เป็นเหล้าที่นิยมกันมาก ได้จากการหมักญี่ปุ่นให้เป็นไวน์แล้วจึงนำมากลั่นเป็นบรันดี้ จากนั้นนำไปเก็บบ่มให้ได้ สี กลิ่น รสที่ดี

ปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มชนิดต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณแอลกอฮอล์

ชื่อสุรา	ปริมาณแอลกอฮอล์ (ดีกรี)
แม่ใจ	35
สุราขาว	35
สุราจีน-เชียงใหม่	30
สุรา พิเศษ-แสงโสม	40
วิสกี้ไทย-ตราชา ไก่แดง ไก่ขาว กวางทอง	40
วิสกี้ฝรั่ง	42-53
ไวน์ขาว	8
ไวน์แดง	6-14
ไวน์หวาน	15
ไวน์คย่างแรง(Fortified Wine)	20
แชมเปญ	16
เบียร์ กระเช่น อุ สาห์ นำ้ตาลเม้า	4-6
บวնดี วิสกี้	45
รัม	60
ยีน	44
สุราหมักไทย นำ้ขาว	8-10

ที่มา: พงษ์พิสุทธิ์ จงอุดมสุข และคณะ, 2537

1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์

การเลือกที่จะดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่นั้น บุคคลไม่ได้มีส่วนร่วมเดียวที่ในการตัดสินใจ เลือกปัจจัยที่เป็นตัวที่มีอิทธิพลกำหนดการตัดสินใจของบุคคล มีดังนี้

1.4.1 ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางภาษาพูดและความสะดวกในการติดต่อกันใน การทบทวนประวัติการดื่มแอลกอฮอล์จะพบว่าการดื่มแอลกอฮอล์ได้ เพราะกระหายไปอย่างรวดเร็วเมื่อมีทางรถไฟเขียวระหว่างเมืองความสามารถในการขับส่งและความสะดวกในการขับส่งได้ทำให้ประชาชนรู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้นเรื่อยๆ และมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายชนิดให้ประชาชนสามารถทดลองได้ สรุปปัจจุบันความสะดวกในการขับส่งทั้งบกและอากาศทำให้ผู้บริโภค มีโอกาสดื่มได้ง่ายขึ้น

ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและเศรษฐกิจ ผลกระทบจากนโยบายทางการเมืองที่มองเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในฐานะที่เป็นแหล่งทำรายได้ให้แก่ประเทศมากกว่าผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์ที่มีต่อประชาชนผู้บริโภคและสังคมโดยรวมปัจจุบันประมาณว่าแหล่งรายได้ที่ให้ในกิจกรรมของประเทศมากกว่ารายละ 35 มาจากภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อรู้สึกว่าแนวคิดที่ใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเป็นแหล่งรายได้จึงเป็นการปิดโอกาสให้มีการผลิต การกระจาย ตลอดจนนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างประเทศ มาอยู่ขึ้น

1.4.2 ปัจจัยทางวัฒนธรรม

บทบาทของวัฒนธรรมที่มีต่อการดื่มแอลกอฮอล์นั้นบวมมีอยู่ไม่น้อย ด้วยวัฒนธรรมเป็นโครงสร้างหลักกำหนดแบบแผนการดำเนินชีวิตของบุคคลว่าบุคคลนั้นจะเลือกบริโภคอะไรในเวลาใดบริโภคกับใครและปริมาณมากเท่าใด นั้นขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

1.4.3 ปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มสังคม

กลุ่มสังคมพื้นฐานหลักคือ ครอบครัว หัตถศิลป์ ค่านิยม ความเชื่อ แบบแผนการดำเนินชีวิตของครอบครัวจะเป็นกรอบการดำเนินชีวิต ของสมาชิกรุ่นต่อไป การศึกษาในต่างประเทศ พ布ว่าครอบครัวที่บิดาเป็นผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เชื้อรังจะมีผลต่อบทบาทและความสัมพันธ์ในครอบครัวบุตรจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแนวโน้มที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและดื่มแอลกอฮอล์แต่ถ้าหากครอบครัวที่มารดาเป็นผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เชื้อรัง ผลกระทบที่เกิดกับเด็กจะรุนแรงมากกว่าเนื่องจาก บทบาทของมารดาในครอบครัวไม่สามารถจะยกเด็กหรือดูแล เช่น บิดา เด็กจะมีแนวโน้มที่จะถูกทำรุณกรรมและถูกหลอกลวงได้สูงกว่ารวมทั้งเด็กในครอบครัวเหล่านี้จะมีการเลียนแบบการดื่มแอลกอฮอล์จากบิดามารดาด้วยสถานที่ทางสังคม ปัจจัยที่ทำให้ผู้หลงหันมาดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น โดยเฉพาะมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ทางการ

สมรส เช่น มีการหย่าร้าง ตกงาน ถูกพัลดพราจากผู้เป็นที่รัก แต่สำหรับหญิงม่าย เพราะสามีตาย ส่วนใหญ่กลับไม่มีต้มแอลกอฮอล์เพื่อรับน้ำความเครียด (ทรงเกียรติ ปิยะภรณ์และเวทิน ศันสนีย์เวทย์, 2540)

นอกจากครอบครัวจะเป็นตัวแบบโดยตรงในการดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กแล้วระบบการคิดและรูปแบบการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต ก็จะเป็นครอบครัวตัดสินใจดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กด้วย เช่น มีระบบคิดที่ว่าการดื่มแอลกอฮอล์เพื่อสุขภาพ เพื่อสังคมหรือเพื่อคลายทุกข์ กลุ่มสังคมกลุ่มที่สองที่สำคัญคือกลุ่มเพื่อน ซึ่งการศึกษาสาเหตุของการดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนพบว่า ส่วนใหญ่มาจากเพื่อนช่วน ตามเพื่อน และอยากรอดลอง อิทธิพลของเพื่อนจะมีมากในวัยรุ่น การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ มีผู้ทำไปแล้วอย่างกว้างขวางหากพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์นั้นยังไม่มีการศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงมากนักจากกลุ่มเพื่อนแล้ว ตัวแบบต่าง ๆ ที่วัยรุ่นยึดถือก็เป็นการส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มแอลกอฮอล์เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวแบบในกลุ่มวัยรุ่นหรือในกลุ่มผู้ใหญ่ ผู้ที่ทำงานแล้ว กลุ่มดาวา นักเรียน (เทพินทร์ พัชราณรักษ์, 2541)

1.4.4 ปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษานางครอบครัวพบว่า ถ้าคนในครอบครัวติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลูกหลานจะพลายติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปด้วย ถ้าพ่อแม่หรือพี่น้อง คนใดคนหนึ่งติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คนอื่นในครอบครัวมีลิทธิติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถึงร้อยละ 25 คือสูงกว่าอัตราการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพลเมืองทั่วไป 5 เท่า ถ้าทั้งพ่อทั้งแม่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งคู่ อัตราการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของลูกจะสูงขึ้น ร้อยละ 50 – 60 การศึกษาจากคู่เฝดในประเทศสวีเดน ประเทศเดนมาร์ก และทวีปอิโคปาประเทศ슬로วีเนีย พนวณ ถ้าฝ่ายแฝดคนหนึ่งติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โอกาสที่คู่ฝ่ายแฝดอีกคนจะติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงมาก หากเป็นแฝดที่เกิดจากไข่ค่อนลับไป อัตราการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคู่เฝดจะมีร้อยละ 25 ถ้าเป็นแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกันคู่เฝดจะติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 65.80 ก็แสดงว่า พันธุกรรมเป็นข้อบ่งชี้ถึงอิทธิพลของการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การศึกษาวิจัยโดยการแยกเด็กไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม (Adoption Study) ได้ข้อสรุปเป็นที่แน่ชัดว่าเมื่อแยกเด็กจากพ่อแม่เดิมที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่วัยแรกเกิด เขายังคงติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ (ทรงเกียรติ ปิยะภรณ์และเวทิน ศันสนีย์เวทย์, 2540)

1.5 ผลกระทบต่อระบบต่างๆของร่างกายจากการดื่มแอลกอฮอล์และกอฮอล์
แอลกอฮอล์เป็นของเหลวไม่มีสี แอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มมีน้ำมูก คือ เอธิลแอลกอฮอล์
เครื่องดื่มน้ำมานิดต่างๆ เช่น เหล้า เปียร์วิสกี้ บาร์นดี จะมีปริมาณของเอธิลแอลกอฮอล์แตกต่างกัน

ฤทธิ์ในทางเดพติด : ออกฤทธิ์กับประสาท มีการเดพติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ
อาการผู้เสพ : ถ้าดื่มน้ำมาก จะกัดกระเพาะอาหารเกิดเป็นแผลในกระเพาะอาหาร
ความรู้สึกนึกคิดไป ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่สามารถยับยั้งตนเองจึงอาจแสดงอาการบางอย่าง
ออกมา เช่น ด้วย ทະเลาะวิวาท พูดมาก นอกจากนี้ยังมีอาการหน้าแดง ตัวแดง ความดันโลหิตสูง
หัวใจเต้นแรง ปัสสาวะบ่อย ถ้าดื่มน้ำมากขึ้นอีกจะทำให้การรับรส กลิ่น เสียง และสัมผัสลดลง คนที่
เสพติดแอลกอฮอล์หรือคนที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง จะมีเป็นหน้าบวมชู หน้าแดง ตาแดง ผิวน้ำมักคล้ำ
มือสั่น ลมหายใจมีกลิ่นแอลกอฮอล์ (ส่วนพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี สำนักพัฒนาการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเดพติด สำนักงาน , 2545.)แอลกอฮอล์เมื่อไหลผ่านจากปาก แอลกอฮอล์ในเหล้าจะ
เข้มข้นเข้าสู่ร่างกายอย่างรวดเร็วโดยแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่จะถูกดูมซึมในกระเพาะอาหารและ
กระจายเข้าสู่กระแสเลือดภายในเวลาเพียง 5 นาที ก่อนจะส่งต่อไปยังเซลล์ เมื่อเข้าของเหลวทุก
แห่งในร่างกาย และอยู่ประมาณ 10-30 นาที ทั้งนี้จะสามารถตรวจพบแอลกอฮอล์ใน
เลือดได้ภายในเวลา 5 นาทีหลังจากเริ่มดื่ม

ช่องปากและลำคอ เกิดอาการระคายเคืองในช่องปากและลำคอ อย่างที่นักดื่มเรียกว่า “เหล้าบาดคอ”

ผิวน้ำแข็งและหลอดเลือด ฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ที่ส่งผลให้เห็นอย่างชัดเจนเริ่มได้ตั้งแต่
ผิวน้ำแข็ง หลอดเลือดขยายตัวจากฤทธิ์แอลกอฮอล์ส่งผลให้หน้าแดง ตัวแดง ในทางตรงข้าม ผู้ดื่ม
บางรายอาจมีอาการเส้นโลหิตหดตัว ทำให้หน้า赤 ซึ่งจัดเป็นอันตรายต่อชีวิตมากกว่า

เซลล์ เมื่อกำมุนเวียนของเลือดเริ่วเข้าไปยังเซลล์ต่าง ๆ ทั่วร่างกาย เซลล์ทุกเซลล์จะ
ทำงานไวขึ้นกว่าปกติจนเกิดความจำเป็นในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ทำให้การทำงานของอวัยวะเบรป่วน
ไปจากปกติในเวลาต่อมาก และการทำงานของเซลล์ให้ทำงานน้อยลง และทำลายเซลล์ไปในที่สุด

สมอง แอลกอฮอล์มีพิษโดยตรงต่อสมอง ทำให้เซลล์ขยายตัวมากขึ้น เกิดอาการที่
เรียกว่า “สมองบวม” นานเข้าจะเกิดการสูญเสียของเหลวในเซลล์สมอง เซลล์สมองลีบเหี่ยว เสื่อม
และตายลง จากการชั้นสูตรศพผู้เสียชีวิตจากสุราจะพบว่าเนื้อสมองลีบเหี่ยว มีสีซีดจาง จากการถูก
ทำลายโดยแอลกอฮอล์ได้อย่างชัดเจน

หัวใจ หัวใจจะถูกกระตุ้นให้สูบฉีดโลหิตเร็วขึ้น ทำงานหนักขึ้น ในระยะยาวจะทำให้
การทำงานของกล้ามเนื้อเบรป่วน สารที่มีหน้าที่สำคัญในการบีบตัวของกล้ามเนื้อหัวใจลดต่ำลง

ทำให้หัวใจต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อสูบจีดโลหิตเมื่อหัวใจทำงานหนักขึ้น กล้ามเนื้อหัวใจจะเริ่มหนาขึ้นเกิดโรคหัวใจโต มีอาการหัวใจวายหรือหัวใจล้มเหลวตามมาในที่สุด

กระเพาะอาหาร โรคที่พบได้บ่อยในหมู่นักดื่ม คือ โรคกระเพาะ และก่ออ斫ล์ในระดับความเข้าขันต่ำเพียงร้อยละ 10 จะทำให้มีการกระตุนน้ำย่อยในกระเพาะอาหาร ส่งผลทำให้เกิดแผลในกระเพาะและลำไส้ ขณะที่เอกสารอ斫ล์ในความเข้มข้นสูง จะทำให้เกิดอาการเยื่อบุกระเพาะอาหารอักเสบเฉียบพลัน เมื่อดื่มจัดติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้มีเลือดออกในกระเพาะ อาเจียนเป็นสีดำ อุจจาระดำ อาการน้ำกلىที่อาจเกิดขึ้นได้ในผู้ดื่มบางรายก็คือ การจีกขาดของเยื่อหลอดอาหาร ถั่นกิดจากการอาเจียนหรือขย้อนอย่างรุนแรง ผู้ป่วยอาเจียนมีเลือดปนออกมานบ่อบย อาจเสียเลือดมาก ต้องทำการรักษาโดยผ่าตัดเย็บร้อยเชือกขาดของเยื่อบุดังกล่าว

ตับ เนื่องจากตับเป็นแหล่งสันดาปที่สำคัญของเอกสารอ斫ล์ ตับจึงเป็นอวัยวะที่ได้รับพิษจากเหล้ามากที่สุด เชลล์ตับที่ถูกทำลายจะมีไขมันเข้าไปแทนที่ ทำให้เกิดการคั่งขึ้นในมันในตับ ซึ่งเป็นสาเหตุแรก ๆ ของการตับอักเสบ สงผลให้เชลล์ตับถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น เมื่อเชลล์ตับตายลงถึงระดับหนึ่ง จะมีการสร้างฟังฟีดชีนที่บริเวณนั้นในลักษณะคล้ายแผลเป็น ทำให้เนื้อตับที่เคยอ่อนนุ่ม แข็งตัวขึ้น เกิดอาการที่เรียกว่า “ตับแข็ง” ในที่สุด ตับเป็นเหมือนโรงงานสร้างพลังงานให้แก่ร่างกาย สร้างสารเคมีที่จำเป็น เช่น น้ำดี วิตามิน สารที่ทำให้เลือดแข็งตัว ทั้งยังช่วยจัดสารพิษในร่างกาย การสูญเสียเชลล์ตับทุกเชลล์เป็นการสูญเสียที่ถาวรและไม่มีการสร้างขึ้นทดแทน ความรุนแรงของโรคตับแข็งจึงขึ้นอยู่กับปริมาณของเนื้อตับที่สูญเสียไป ยิ่งเนื้อตับถูกทำลายมากเท่าไร โอกาสที่ผู้ป่วยจะเสียชีวิตก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

ระบบอวัยวะ และก่ออ斫ล์ในเหล้ามีผลทำให้เกิดพิษต่อระบบสำคัญต่างๆ ของร่างกาย ตั้งแต่ระบบทางเดินอาหาร ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบประสาท ระบบการสร้างภูมิคุ้มกัน ของร่างกาย ทำให้ระบบการทำงานของร่างกายแปรปรวน ระบบประสาทต่างๆ ขาดการควบคุมดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อร่างกาย

ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด หน่วย: มก.% (มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์)	ผลต่อร่างกาย
30 มก.%	รู้สึกสนุกสนาน รื่นเริง
50-150 มก.%	เดินไม่ตรงทาง โซเชีย เนื่องจากเสียการควบคุมระบบกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว การตัดสินใจช้าลง สมรรถภาพในการมองเห็นลดลง
150-300 มก.%	สับสน ง่วงงง ซึม ไม่ตอบสนอง ต่อสิ่งกระตุ้นต่างๆ ขาด การทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกายไม่ประสานกัน
300-500 มก.%	เสียการควบคุมกล้ามเนื้อ การมองเห็นลื่อนลาง ระดับน้ำตาลในเลือดต่ำ ระบบหายใจถูกกด บางรายอาจหายใจไม่ออกและเสียชีวิต
500 มก.%	สภาพร่างกายวิกฤต ลุณเสียประสาทสัมผัสต่าง ๆ ไม่รู้สึกตัว หายใจช้าลง และอาจถึงแก่ชีวิตได้หากแก้ไขไม่ทัน

(สุพัฒน์ ธีรวาชเจริญชัย, 2541)

สรุป ผลของการดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อร่างกายมากน้อยเช่น มีผลต่อสมองคือเมื่อผู้ดื่มเข้าไปแล้ว จะทำให้เกิดความคื้นเครงสนุกสนานมีความสุขในระยะแรก ผลต่อหัวใจคือ ทำให้หัวใจเต้นเร็วและแรง และผลต่อระบบทางเดินอาหาร คือ ทำให้เกิดอาการคลื่นไส้อาเจียน ขาดความการดูดซึมของสารอาหาร และผลต่อร่างกายอีกมากมาย โดยคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ระดับปานกลางเป็นประจำจะทำให้ระดับฮอร์โมนอนดูลินลดลง แต่ทำให้คลอเรสเตอรอลสูงขึ้น ความดันโลหิตสูงขึ้น ด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจขาดเลือด

2. วัยรุ่นและพัฒนาการในวัยรุ่น

ความหมายของวัยรุ่น

คำว่า วัยรุ่น แปลมาจากคำว่า Adolescere ในภาษาلاتิน ซึ่งแปลว่า วัยย่างเข้าสู่ ความเป็นผู้ใหญ่และการก้าวไปสู่ผู้มีภาวะ โดยพิจารณาเกณฑ์ความพร้อมทางร่างกาย เจริญเติบโตเต็มที่ถึงวัยผู้ใหญ่ภาวะสูงสุดพร้อมที่เปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่

บีรชา วิหคโต (2532 : 10) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่า เด็กวัยรุ่น คือผู้ที่อยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ มีอายุระหว่าง 12 – 21 ปี ส่วนมากเรียนในระดับมัธยมศึกษา และมีลักษณะพัฒนาการ ส่วนใหญ่และน้ำหนักแบบพุ่งขึ้น มีอารมณ์แบบพ่ายแพ้ ยืดกลุ่มเพื่อนเป็นหลัก และเริ่มนิรันดร์ ความสัมพันธ์กับเพื่อตัวเอง และมีสติปัญญาแบบเหตุผลเชิงนามธรรม

Luee และ Armodl นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้แบ่งช่วงอายุระหว่าง 13 – 15 ปี, 15 - 19 ปี , 19 - 21 ปี ดังนี้

วัยรุ่นตอนต้น หญิง อายุระหว่าง 11 – 13 ปี ชาย อายุระหว่าง 13 – 15 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง หญิง อายุระหว่าง 13 – 17 ปี ชาย อายุระหว่าง 15 – 19 ปี

วัยรุ่นตอนปลาย หญิง อายุระหว่าง 17 – 21 ปี ชาย อายุระหว่าง 19 – 21 ปี

สุชา จันทน์เอม (2528 : 2 – 3) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่า “ดีกว่ายที่สิ้นสุดความเป็นเด็กเป็นวัย ที่เป็นสะพานไปหาวัยผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นขีดตันที่แบ่งอนาคตไว้เริ่มเมื่อใด และสิ้นสุดวัยเมื่อใด แต่เราเก็บ กำหนดเดินทางเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูป่างเป็นสำคัญ”

ครีเรือน แก้วกังวัล (2536 : 177) กล่าวว่า “วัยรุ่นเป็นช่วงควบคุมกีรภ่วงวัยเด็กและ วัยผู้ใหญ่ ในด้านของอารมณ์และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมวัย ร่วมเพศ ต่างวัยกันและต่างเพศ”

ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น

1. เป็นวัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ผลลัพธ์ของพฤติกรรมในวัยนี้จะมีผลต่อ บุคคลในระยะยาวในช่วงวัยอื่นต่อมา ทั้งด้านการเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตคุ้ม เจตคติที่มีต่อสิ่ง ต่าง ๆ ในสังคมมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นมาก วัยรุ่นจะรู้สึกวางแผนตัวยาก ไม่รู้ว่าจะทำตัว อย่างไร จึงจะถูกต้องและเหมาะสม

2. เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมและเจตคติใน วัยรุ่นจะคุ้มกันเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เกิดขึ้น

3. เป็นวัยแห่งปัญหา ส่วนใหญ่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสาเหตุที่มีการ เปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ภาวะความรู้สึกใจ ไม่สงบใจ ทำให้เกิดความหุ่นหิ่น วิตกกังวล อารมณ์เสีย เกิดเป็นปัญหาทางอารมณ์ และปัญหาทางสังคมของวัยรุ่นร้อยละ

4. เป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ความเป็นตัวของตัวเอง วัยรุ่นจะแสดงให้เห็นว่าเข้า ต้องการการยอมรับจากกลุ่ม และถือเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม สิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเข้าต้องการ ความเป็นตัวของตัวเอง คือ การพยายามหาเอกลักษณ์ของตนออกจากกระแสแต่งกาย การใช้คำพูดที่ เข้าใจกันเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นเท่านั้น

5. เป็นช่วงวัยแห่งจินตนาการ วัยรุ่นชอบฝัน จินตนาการตนเองเป็นสิ่งต่าง ๆ วัยรุ่นสามารถแสดงออกในรูปของการประพันธ์เพลง เรียนบทกลอนประกอบเพลง

สุชา จันทน์เอม (2528 : 2 – 3) ได้กล่าว ในช่วงระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescence) อายุ 15 – 18 ปี เที่ยงกับวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลักษณะที่สำคัญมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและความนิสัย มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปในด้านร่างกายนั้น จะมีการเปลี่ยนแปลงมาก และถ้าสุดลง เมื่อถึงวัยรุ่นในด้านจิตใจนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลพลอยได้จากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจของเด็กช่วงนี้ แต่ละคนไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเด็กต้องการคนเพื่อที่ถูกใจ คือ มีความสนใจและบุคลิกภาพคล้ายคลึงกับตน เมื่อเติบโตมาถึงชั้นนี้ แสดงว่าเด็กมีความเชื่อมันในตนเองมากขึ้น จึงมักทำหรือแสดงความคิดไม่เหมือนกับคนอื่น ๆ เพราะต้องการเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ส่วนอิทธิพลของหมู่คณะเริ่มลดน้อยลง

6. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้ผู้ใหญ่นำเสนอไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น
7. เด็กวัยรุ่นไม่ต้องการที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตน ให้บิดามารดาฟังโดยสิ้นเชิง และไม่ชอบให้บิดามารดาเปิดดูหมายส่วนตัวของตน
8. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้บิดามารดาทะเลาะกัน
9. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ดูว่าเมื่อเขางานได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน ๆ ดังนั้น บิดามารดาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรทราบถึงลักษณะนี้หรือรวมชาติของวัยรุ่นเพื่อจะได้อบรมและปักครองวัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง

พัฒนาการในวัยรุ่น

พัฒนาการในวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในร่างกายของวัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจาก การทำงานของต่อมไร้ท่อซึ่งจะเริ่มทำงานที่ผลิตฮอร์โมน อันจะมีผลต่อพัฒนาระบบและพัฒนาการของวัยรุ่น ไปการเปลี่ยนแปลงสามารถแยกเป็น 2 ส่วนได้ คือ การเปลี่ยนแปลงภายในร่างกาย และการเปลี่ยนแปลงภายนอกร่างกาย

1.1 การเปลี่ยนแปลงภายในร่างกาย ในระหว่างวัยรุ่นระบบการย่อยอาหาร ระบบการหมุนเวียนของโลหิต ระบบการหายใจ และระบบการทำงานของต่อมไร้ท่อ ทั้งหมดนี้จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมทางกายภาพอย่างมาก อย่างที่สำคัญในช่วงวัยรุ่นจะมีการขยายและหนามากขึ้น ความสามารถในการทำงานของปอด ของวัยรุ่นหญิงจะพัฒนาได้เร็วกว่าวัยรุ่นชาย

1.2 การเปลี่ยนแปลงภายนอกร่างกาย การเจริญเติบโตของร่างกายจะสมบูรณ์เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นแต่จะไม่ได้สัดส่วนกันโดยปกติเด็กวัยรุ่นชายจะมีวุฒิภาวะทางร่างกายช้ากว่าวัยรุ่นหญิง

ลักษณะทั่วไปของวัยรุ่นจะมองเห็นได้ดังนี้

1. วัยรุ่นชายจะมีน้ำเสียงเปลี่ยน แตกพวย และห้าวขึ้น ในวัย 16 – 18 ปี เด็กจะเริ่มบังคับเสียงได้ และเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายการเปลี่ยนแปลงของเสียงจะสิ้นสุดลง
2. การเปลี่ยนแปลงด้านรูปร่าง และโครงสร้างของร่างกาย ในวัยรุ่นหญิงหน้าอก และสะโพกจะขยายใหญ่ขึ้น
3. การมีขนขึ้นตามร่างกายในที่ต่าง ๆ เช่น บริเวณรักแร้ ริมฝีปาก และ บริเวณอวัยวะเพศ เป็นต้น โดยเฉพาะเด็กชายจะมีหนวดเครา โดยสิ่งนี้มักทำให้เกิดความวุ่นวายใจ และมักเคยให้ความสนใจเกี่ยวกับหนวดเคราเหล่านี้อยู่เสมอ
4. การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสืบพันธุ์เด็กชาย เกิดการหลังอสุจิในเวลาหลับแสงให้เห็นก่าวัยผู้ใหญ่ทางเพศเล็กๆ จะมีอายุประมาณ 13 – 15 ปี เด็กหญิงจะเริ่มนีประคำเดือนเป็นครั้งแรก โดยรังไข่เจริญเติบโตเต็มที่และสามารถผลิตไข่ออกมามาได้ โดยไก่ที่สุกแล้วไม่ได้รับการผสมจะถูกขับออกจากการร่างกายในรูปของประจำเดือน โดยจะมีระยะเวลาการหมุนตีบวนประมาณ 28 – 30 วัน

2. พัฒนาการทางอารมณ์

อารมณ์ของวัยรุ่นเป็นผลต่อเนื่องมาจากวัยแรกรุ่น และอาจทวีความรุนแรงขึ้นบ้าง ความรู้สึกของเด็กจะเป็นแบบตรงไป ตรงมา เปิดเผย ไม่สามารถเก็บความรู้สึกขอบหรือไม่ชอบได้ วัยรุ่นยังมีความเคลื่อนไหวแคลงสั่งสั่ยตนเองในเรื่องต่าง ๆ อยู่ ในบางสถานการณ์จะมีพฤติกรรมแสดงความเป็นคนมีเหตุมีผล แต่บางครั้งก็มีพฤติกรรมทำตามใจตัวเอง นอกจากนั้นวัยรุ่นยังเป็นวัยที่ค่อนข้างจะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง และมักจะเป็นห่วงด้วยว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรโดยเฉพาะเพื่อนร่วมวัย เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัว มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต คือ มักจะมีความรู้สึกซึ้งเศร้า วัยรุ่นหญิงจะมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกซึ้งเศร้ามากกว่าวัยรุ่นชาย ความรู้สึกซึ้งเศร้าอาจจะเป็นเหตุให้เด็กวัยรุ่นมีปัญหาทางความประพฤติ

ลักษณะของอารมณ์พื้นฐานของวัยรุ่น ได้แก่

2.1 ความรัก ความรักในวัยรุ่นสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.1.1 ความรักตนเอง เกิดจากเห็นความสำคัญของตนเอง การสนับสนุนตัวเอง ต้องการให้ตนเองดูดีในสายตาของบุคคลที่พับเห็นในสังคม

2.1.2 ความรักเพื่อน วัยรุ่นมักจะมีเพื่อนมากมาย มีการรวมกลุ่มผู้ที่มีลักษณะนิสัยใกล้ชิด และสนับสนุนกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนเพศเดียวกัน

2.1.3 ความรักที่มีต่อบุคคลที่ตนชื่นชมเป็นพิเศษ เป็นความรู้สึกที่วัยรุ่น มีต่อบุคคลที่มีความเก่ง มีความสามารถพิเศษในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งจะยึดถือเป็นแนวทางแบบอย่าง

2.1.4 ความรักเพื่อนต่างเพศ ในวัยรุ่นปัญหาเรื่องเพื่อนต่างเพศมักเข้าไปแทรกแซงอยู่ภายในจิตใจเสมอ ซึ่งก่อให้เกิดความรักแบบวัยรุ่นขึ้น คือปาร์ตี้ที่จะรัก ยกย่องบุชา และการกล่าวชัวร์เรื่องที่ดีของเพื่อนต่างเพศ

2.2 ความอิจชาธิษฐา เป็นลักษณะของอารมณ์ที่เกิดจากความอับอายในวัยเยาว์ที่มีสาเหตุที่ค่อนข้างซับซ้อน อารมณ์อิจชาธิษฐาอาจแสดงออกในรูปของการโกรธ ที่แสดงออกอย่างไม่มีเหตุผล มีทั้งลักษณะที่รุนแรงและไม่รุนแรง

2.3 ความโกรธ เป็นการแสดงออกของอารมณ์ประท้วงก้าวร้าวรุนแรง วัยรุ่นมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายและรุนแรง จึงมีปฏิกิริยาต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มากกระทบใจตัวเองง่ายมาก พฤติกรรมตอบสนองที่ตรงไปตรงมาต่อบุคคลที่ทำให้โกรธ มีการตัดสินใจแบบหุนหันพลันแล่น ไม่ไตร่ตรอง อารมณ์ขาดความยั่งคิด

2.4 ความกลัว วัยรุ่นจะเรียนรู้ว่าสิ่งใดควรกลัวไม่ควรกลัว เป็นอันตรายหรือไม่กลัว เกี่ยวกับตนเอง กลัวในสิ่งที่ไม่รู้และไม่คุ้นเคย กลัวอย่างไม่มีเหตุผล เช่น วัยรุ่นที่เรียนดีมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด กลัวว่าตนเองจะทำคะแนนไม่ได้ดี

2.5 ความกังวลใจ เป็นลักษณะหนึ่งของความกลัว แต่เกิดขึ้นโดยไม่มีสาเหตุที่แน่นอน อาจเกิดจากความคิดของตนเอง และมักจะเกิดจากเรื่องทางสังคมเป็นส่วนใหญ่ เช่น การสอบ การพูดต่อหน้าผู้คน รูปร่างหน้าตา เป็นต้น

2.6 ความอยากรู้อยากเห็น วัยรุ่นมักอยากรู้อยากเห็นภายนอกหน้าหรือสิ่งที่ได้รับการปกปิดอย่างชื่นเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องราวของเพื่อนต่างเพศ

บริษัท วิหคโต (2532 : 149 - 150) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ของวัยรุ่น ส่วนใหญ่การเกิดอารมณ์ของวัยรุ่นส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากครอบครัวติดและสิ่งแวดล้อม สรุปได้ดังนี้

1. สุขภาพกายบกพร่อง วัยรุ่นที่สุขภาพไม่ดี มีอาการเจ็บป่วยบ่อย ๆ หรือมีความพิการทางกาย เช่น ตาบอด ขาขาด เด็กเหล่านี้จะแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น โกรธง่าย ฉุนเฉียบ เป็นต้น

2. ความเห็นอิยลั้ม เด็กที่พักผ่อนไม่เพียงพอ นอนน้อยเกินไป ตื่นแต้นเกินไป หรือรับประทานอาหารไม่เพียงพอ กับความต้องการของร่างกาย จะทำให้เกิดอารมณ์เสียได้ง่าย

3. ช่วงเวลาของวัน ความรู้สึกสดชื่นและความเหนื่อยของเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกันตามสภาพของประสบการณ์ที่ได้รับ เช่น นอนพักผ่อนไม่เพียงพอ เมื่อตื่นนอนก็อาจทำ

ให้รู้สึกอ่อนเพลียและมักจะแสดงอาการน้ำเสียงได้ง่าย หรือในช่วงหลังจากได้พักผ่อนพอเพียงจะช่วยให้รู้สึกสดชื่น

4. ระดับสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางสมองและมีสติปัญญาระดับต่ำพบว่าเด็กกลุ่มนี้จะไม่สามารถควบคุมความรู้สึกได้ ส่วนเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง เลี้ยวขลาดมักจะเป็นเด็กที่มีจินตนาการลึกซึ้ง และเด็กพวกนี้จะสามารถควบคุมความรู้สึกได้ดีกว่า

5. ลำดับการเกิด ลูกคนแรกมักจะถูกเลี้ยงลูกแบบตามใจ ลูกคนแรกจึงมักมีความโน้นอ่อนไหวมากกว่าลูกคนหลัง ๆ และมักจะแสดงอาการน้ำเสียง ลูกคนเล็กมักจะแสดงออกทางความรู้สึกเพื่อเรียกร้องความสนใจ

6. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว บิดามารดาที่เข้าใจไม่มากเกินไป หรือเด็กที่ถูกบิดามารดาหอดทั้ง จะมีผลต่อการแสดงออกทางความรู้สึกของเด็ก เช่น เป็นคนเจ้าอารมณ์

7. สิงแวดล้อมทางสังคม เมื่อเด็กอยู่ในครอบครัว วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมมีการฝึกอบรมวินัย มีความรักใคร่ป้องคงกันระหว่างพ่อ娘 ให้อิสระตามสมควร สิงแวดล้อมนี้จะช่วยให้เด็กเป็นคนมีความรู้สึก สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนก็มีส่วนพัฒนาการแสดงออกทางความรู้สึกของเด็ก เช่นเดียวกัน เช่น การเข้าใจ การฟังเสียงที่เหมาะสม สิงแวดล้อมทางสังคมที่สำคัญต่อการเกิดอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นอีกประการหนึ่ง ก็คือ ตื่นมวลชนทั้งหลาย ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือต่าง ๆ ทั้งวารสาร นิตยสาร ก็มีส่วนกระตุ้นให้เยาวชนได้การเรียนรู้ที่จะพัฒนาความรู้สึกของตนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

8. การศึกษา การตัดสินใจเลือกแผนการเรียน ผลลัมภ์ที่ทางการเรียน ตลอดจนการต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับของโรงเรียน

9. การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ความต้องการที่สำคัญอย่างหนึ่งของวัยรุ่น ก็คือ การได้รับการยอมรับจากเพื่อนทั้งจากเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม ถ้าหากเข้ารู้สึกว่าตนไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้ ก็จะเกิดความรู้สึกล้มเหลว ห้อแท้ และสูญเสียความเชื่อมั่นตนเองไป

10. สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว เมื่อวัยรุ่นอยู่ในกลุ่มเพื่อน ก็มักจะนึกเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของตนกับครอบครัวของเพื่อน และถ้าหากวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของตนดีต่ออย ก็อาจทำให้เขาเกิดความโน้มใจจากหัวใจความรู้สึกความเห็นชอบของได้

3. พัฒนาการด้านสังคม

วัยรุ่นในระยะหัวเดี่ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็ก และความเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นจึงมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสังคมและเรียนรู้วิธีสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นให้เหมาะสมกับบทบาทที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

ลักษณะโดยทั่วไปทางสังคมของวัยรุ่น “ได้แก่

3.1 มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ น้อยลง แต่มีความสนใจสองอย่างลึกซึ้งมากขึ้น สาเหตุแห่งการสนใจในเรื่องบางเรื่องและต้องการรู้ให้ลึกซึ้งขึ้น โดยจะแสดงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่าน เรียนจดหมาย

3.2 มีการแสดงออกที่เหมาะสมตามเพศ และวัยมากขึ้น วัยรุ่นจะมีความพยายามปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานภาพทางสังคมของตนมากขึ้น

3.3 การตอบเพื่อนเริ่มมีมาตรฐานทางวัฒนธรรมแบบผู้ใหญ่

3.4 ยอมรับการเป็นสมาชิกของหมู่คณะ ตามค่านิยมและความสนใจในสิ่งเดียวกัน วัยรุ่นเริ่มมีความเป็นตัวของตัวเอง ความเข้าใจตัวเอง ต้องการเลือกกลุ่มเพื่อนให้มีความรู้สึกมั่นใจ และปลดภัย

3.5 มีความคิดเรื่องฐานะ ยศศักดิ์และตำแหน่งมากขึ้น ต้องการเป็นผู้นำกลุ่ม

3.6 มีกิจกรรมทางสังคมที่มีพิธีรื่องมากขึ้น มีความรับผิดชอบในสังคมมากขึ้น

3.7 มีการนัดเพื่อนต่างเพศบ่อยขึ้น มีความสัมพันธ์เพื่อการมีครอบครัวมากขึ้น

ปรีชา วิหคโต (2532 : 163 – 164) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางสังคมของนักเรียนวัยรุ่นไว้ สรุปได้ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในบ้านทั้งแบ่ง และแบ่งเมื่อเดี๋ยวก่อนสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้และจะเลียนแบบความสัมพันธ์เหล่านี้ไปปฏิบัติต่อไป เช่น ถ้าภายในบ้านมีความสนใจ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน หรือบ้านที่เต็มไปด้วยบรรยายกาศของการทะเลาะเบาะแส่ว่าจะว่าที่น้อง มีความอิจฉาริษยา กัน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ช้าแล้วช้า อีกจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนได้รับ และในที่สุดก็จะยึดเป็นแนวปฏิบัติของตน ดังนั้น สถาบันครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อเด็ก ทั้งในด้านการให้กำเนิดชีวิต และการเลี้ยงดูสมาชิกให้เจริญเติบโตเป็นผลเมื่อต้องสังคมและประเทศชาติ

2. กลุ่มเพื่อน ในช่วงของวัยรุ่นกลุ่มเพื่อนจะมีความสำคัญมาก โดยจะคนเพื่อนเพศเดียวกัน และมีความสนใจหรือมีค่านิยมที่เหมือนกัน จะมีเพื่อนสนิทที่สามารถจะปรับทุกๆ อย่างได้ นอกจากนั้นความสนใจในเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นก็จะมีด้วย อาจเป็นการคบกันแบบเพื่อน หรือเป็นแบบคู่รักและมีความจริงจังในการคบกันอย่างมาก มีวัยรุ่นส่วนใหญ่มักชอบทำอะไรที่เหมือน ๆ

กันกับเพื่อนร่วมกลุ่ม ทั้งด้านการแสดงออกและความคิด การได้รับการยอมรับจากเพื่อเป็นสิ่งสำคัญ จึงจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ฉะนั้น การได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจึงเป็นสิ่งที่วัยรุ่นต้องการมาก

3. สถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษามีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง เพราะวัยรุ่นจะต้องปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน เช่น การปรับตัวให้เข้ากับครู เพื่อนฝูง ตลอดจนจะเปลี่ยนกฎเกณฑ์ของสถานศึกษานั้น ๆ

นอกจากนี้กฎระเบียบต่าง ๆ ของสถานศึกษาก็มีส่วนพัฒนานักเรียนได้เช่นกัน แต่ถ้ากฎเกณฑ์ หรือจะเปลี่ยนเครื่องครัดจนเกินไป ก็อาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเครียดได้ เพราะจะทำให้มีความสัมผัสกับถูกจำกัดอิสรภาพ ถูกควบคุม อาจทำให้นักเรียนรวมพลังกันต่อต้านในกรณีที่เขาเห็นว่าไม่เหมาะสม

4. ความต้องการของสังคม ในภาพพัฒนาวัยรุ่นนั้นนอกจากจะสนองความต้องการพื้นฐานของวัยรุ่นในการพัฒนาตนเองแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาสังคมด้วย โดยนิยมบายและแผนพัฒนาเยาวชนระบะยารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงเยาวชนที่ชาติต้องการ ควรมีร่างกายสมบูรณ์ มีสุขภาพดี มีการศึกษา มีอาชีพสุจริต สีบหอดและพัฒนาวัฒนธรรม มีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบในการเป็นสมาชิกของสังคม

4. พัฒนาการทางสติปัญญา วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบพัฒนาการทางสติปัญญาหลายรูปแบบ เช่น พัฒนาการทางภาษา พัฒนาการจินตนาการ พัฒนาการทางด้านเหตุผล ซึ่งสามารถแยกแจงในรายละเอียดได้ดังนี้ คือ

4.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหาหลายแบบ ๆ แบบ สามารถคิดอย่างมีระบบ และมีเหตุผล

4.2 มีความสามารถในการเข้าใจสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความคิดรวบยอดได้ สามารถตัดสินความผิดถูกของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ตามประสบการณ์และการเรียนรู้

4.3 มีความสามารถในการจัดจำสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดี แต่มักไม่ใช้ให้เป็นประโยชน์ในเรื่องการเรียน การจำจะแม่นยำในเรื่องราวที่สนใจ เช่น ดนตรี กีฬา

4.4 มีความคิดกว้างไกล มีความสนใจ อยากรู้อยากเห็นสิ่งใหม่ ๆ แต่จะไม่ใช้ความคิดลึกซึ้งกับสิ่งใด เนื่องจากขาดความคิดที่ลึกซึ้ง

4.5 มีจินตนาการกว้างขวาง มีความคิดผ่านมากน้อย เช่น ความรู้สึกทางด้านความรัก การอหังการ ความแค้น เป็นต้น

4.6 มีความเชื่อมั่นในสิ่งต่าง ๆ อย่างรุนแรง วัยรุ่นจะมีเหตุผลในการเชื่อหรือไม่เชื่อ เป็นของตนเอง จะพยายามพิสูจน์ให้ความเชื่อของตนไม่ใช่เรื่องเหลวไหล

4.7 มีความสนใจตัวเอง สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดที่จะ พึงตนเองมากขึ้น

การเสริมสร้างพัฒนาการที่ดีของวัยรุ่น มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้ ครอบครัว เป็นระบบย่อที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญมากที่สุดในสังคมและมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กพร้อมทั้งมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนด้านต่าง ๆ มากมาย ครอบครัว จึงมีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการ กล่าวคือ หากมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในครอบครัว มี ความรักความอบอุ่น ความห่วงใยซึ่งกันและกัน ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่เหมาะสมซึ่ง ถือเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วป้อมจะเป็นสิ่งเอื้อต่อพัฒนาการของเด็กที่จะเป็นวัยรุ่น นอกจากนี้ ครอบครัวยังทำหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างค่านิยมของเด็ก ซึ่งมีผลกระทบต่อสันนิษม (Taste) ความ นิยมการบริโภค (Consumption preference) และรูปแบบการดำเนินชีวิต (Life – style)

กลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นทั้งทางที่ดีและไม่ดี ถ้าวัยรุ่นมุ่งในกลุ่มเพื่อนที่มี ทัศนคติที่ ดีต่อการเรียน ก็จะชักจูงกันไปในทางที่ดี เอาใจใส่แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วย ส่งเสริมพัฒนาการ และกลุ่มเพื่อนยังช่วยสอนให้รู้จักอ่านจากที่ไม่ใช่แบบส่วนตัว ทำให้การเรียนรู้ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จากการเรียนมีส่วนร่วมด้วย ถ้าฝ่าฝืนจะถูกกีดกันออกจากกลุ่ม แต่ถ้าอยู่ในกลุ่ม เพื่อนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ก็อาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดี รวมถึงการถ่ายทอดระหว่างวัย และคุณค่าที่ผู้ใหญ่ไม่ต้องการ เป็น หนนโรงเรียน เที่ยวเตร่ ดื่มสุรา ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นผลเสียต่อ การเรียนและสุขภาพได้

สื่อมวลชน ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จึงเป็น สิ่งแวดล้อมที่วัยรุ่นได้รับมากในชีวิตประจำวัน เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความตื่นตัวต่อการรับ ข่าวสารทางสังคมจึงมีโอกาสได้รับความรู้และข่าวสารทางสื่อมวลชนมากกว่าวัยอื่น ๆ แต่ สื่อมวลชนก็มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นทั้งในเบื้องต้นและเบื้องลึก กล่าวคือ ถ้าเนื้อหานั้นมีประโยชน์ ความรู้ สร้างทัศนคติที่ดี สื่อนั้นก็จะมีอิทธิพลในเบื้องต้น และส่งเสริมพัฒนาการด้วย ในทางกลับกันหาก เนื้อหานั้นแสดงถึงความก้าวร้าว ยั่วยุทางอารมณ์แล้ว สื่อนั้นก็จะไม่มีประโยชน์ต่อตัวบุคคลแล้ว ยัง ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติ

ลักษณะของวัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 15 – 18 ปี) เมื่อเทียบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ในระยะนี้พัฒนาการของนักเรียน ผู้วัยจัดสรุปได้ ดังนี้

ลักษณะทางร่างกาย วัยนี้ส่วนใหญ่มีสุขภาพโดยทั่วไปจะสมบูรณ์เต็มที่ เนื่องจากได้อาหาร และมีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ ความเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่เต็มที่เริ่มมีลักษณะของผู้ใหญ่และสนใจในร่างกายของตัวเอง และจะหมกมุ่นอยู่กับการแต่งเนื้อแต่งตัว บางครั้งเกิดความรู้สึกว่ากำลังถูกจ้องมอง และผู้อื่นกำลังหัวเสาะเยาะ นักเรียนหญิงจะสูงเต็มที่นักเรียนชายในวัยนี้จะมีน้ำหนักและส่วนสูงมากที่สุด และร่างกายมีพัฒนาการทางเพศ ต่อมต่าง ๆ เจริญเติบโตอย่างเต็มที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย

ลักษณะทางสังคม นักเรียนชายมักชอบทำตามกลุ่ม ความชัดแย้งกับผู้ใหญ่มีมากขึ้น มีความนิยมชมชอบหรือคลั่งไคล้ออะไรหนึ่ง ๆ กัน เช่น แต่งตัวแปลก ๆ และวิถีทาง สันใจเพศ ตรงข้าม นักเรียนหญิงมีความก้าวหน้าในด้านสังคมมากกว่านักเรียนชายในวัยเดียวกัน และเริ่มนีนัดกับเพศตรงข้ามที่มากกว่า นักเรียนหญิงจะมีเพื่อนสนิทไม่เกิน นักเรียนชายจะมีเพื่อนมากกว่า

ลักษณะทางอารมณ์ นักเรียนจะมีการแสดงออกในทางแข็งกร้าว เป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ความต้องการมีอิสระมากขึ้น จึงมีปัญหาในการชัดแย้งกับบิดามารดาอยู่เสมอ ความกังวลใจ ความสับสน และพยายามจะพ้นจากการปกครองเลี้ยงดูของบิดามารดา เกิดข้อสงสัยว่าจะวัย นักเรียนในวัยนี้ชอบเรื่องเพ้อฝัน

3. พฤติกรรมของวัยรุ่น

3.1 วัยรุ่นกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วัยรุ่น กล่าวโดยลักษณะทางจิตวิทยา เป็นช่วงชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ช่วงวัยรุ่นนั้นถือเป็นช่วงชีวิตที่กำลังพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างสูง การเปลี่ยนแปลงทางกายและทางจิตใจของวัยรุ่นจะส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ทำให้มีการปรับตัวทางสังคมตามมา ช่วงเวลาของการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ และสังคมนี้ เป็นช่วงเวลา บิดามารดา จะอดอัดใจมาก เพราะผู้ที่เข้าสู่วัยรุ่นกำลังอยู่ในช่วงเวลาที่สับสน ดังนั้นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ดังนั้นจึงอาจล่าถ้าได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยหัวใจหัวต่อ แห่งชีวิตที่ต้องปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ รวมทั้งต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแบบเด็กไปสู่ พฤติกรรมของผู้ใหญ่เป็นวัยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการเจริญเติบโต ด้านอื่น ๆ เช่น อารมณ์ค่อนไปทาง่ายเต็มไปด้วยเพ้อฝัน มีอุดมคติสูง นอกจากนี้ยังต้องการให้เพื่อนยอมรับ รักความอิสระ ต้องการความอบอุ่น

ดังนั้น นับเป็นช่วงของการแสวงหาและต้องการการเปลี่ยนแปลง และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมหากมองลักษณะของพฤติกรรมส่วนบุคคล เนื่องจากวัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเข้ากับกลุ่มวัยอื่น ๆ ไม่ได้ และมักจะอยู่เฉพาะกลุ่มเพื่อนของตนซึ่งเป็นวัยที่มีปัญหาหรือมี

พุติกรรมทำนองต่อต้านสังคม สร้างปัญหาแก้ป้องกันพ่อแม่ที่น้องรวมทั้งครูอาจารย์ ซึ่งสภาวะเหล่านี้จะนำไปสู่พุติกรรมที่เป็นปัญหาของสังคมได้ง่าย เนื่องจากเป็นภัยที่ชอบทดลองการเริ่มต้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักจะเริ่มจากเพื่อนหรือเห็นผู้ใหญ่ที่ดื่ม เช่น พ่อแม่ ก็ทดลองบ้าง หรือวัยรุ่นบางคนได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถือเป็นการเริ่มความสัมพันธ์ แสดงความเป็นพากเดียวกัน เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นขันหนี่ขันเดียวกันระหว่างเครือญาติ มิตรสหายหรือกลุ่มที่ตนเข้าร่วมด้วย เช่น ในงานรื่นเริงต่าง ๆ งานเทศกาล งานฉลอง เป็นต้น

3.2 พุติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน

สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2521 : 120) ได้กล่าวถึง พุติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน สุรุปสาเหตุมากจากปัจจัย 4 ประการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความอยากรู้อยากลอง ความรู้อยากลองมักเกิดขึ้นกับเยาวชน ช่วงอายุระหว่าง 13 – 30 ปี คนที่อยู่ในวัยดังกล่าวมีความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว จากวัยเด็กกลายเป็นวัยผู้ใหญ่ คนในวัยนี้เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากรทดลองในทุกสิ่งทุกอย่างมากกว่าเด็กอื่น ๆ และเมื่อได้ทดลองดื่มสุราเนื่องจากอยากรู้สิ่งสิ่งใดๆ ว่าเป็นอย่างไร และเมื่อดื่มเป็นระยะเวลานานเข้าก็เลยทำให้เกิดอาการติดสุรา

2. ดื่มเพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บและความผิดหวัง มีบานาหิโนดที่ต้องผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะของการใช้ยาจะเจริญอาหาร แต่เมื่อใช้ยาที่ผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นระยะเวลานาน ก็จะเกิดการเสพติดขึ้นและต้องดื่มเป็นประจำ ร่างกายที่อ่อนแออยู่แล้ว เมื่อติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีก ก็จะมีโรคแทรกซ้อนได้ นอกจากโรคทางกายแล้ว ความกลัดกลุ่มผิดหวังยังเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ลืมความกลัดกลุ่มใจนั้น

3. ดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้จิตใจเข้มแข็งหรือดื่มข้อมใจเพื่อคนส่วนมาก เนื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดความกล้า กระกระทำในลักษณะกล้ามไม่ได้เกิดจากความเข้มแข็งของจิตใจแต่เกิดจากความมีเนma พุติกรรมที่แสดงออกไม่ได้อยู่ในความคุบคุมของสติสัมปชัญญะ จึงทำให้เกิดการกระทำต่าง ๆ โดยปราศจากความยั้งคิด ซึ่งนำไปสู่การกระทำผิดและความผิดส่วนมากมักเป็นการประทุษร้ายภริท ทำร้ายร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นต้น

4. ดื่มโดยเห็นว่าเป็นค่านิยมของสังคม ค่านิยม คือสิ่งที่คนส่วนมากยกย่อง แสวงหาอย่างมี อยากรับ เช่น ความรู้ การมีทรัพย์ ตำแหน่ง การมีเกียรติ หรือความเป็นผู้ดี เป็นต้น ดังนั้นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีผู้เข้าใจกันว่าเป็นค่านิยมของสังคม ซึ่งพอกจะแยกออกได้เป็น

- 4.1 เยาวชน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเข้าใจว่าสังคมของผู้ใหญ่เขาทำกัน เนื่องจากตนเองมีร่างกายเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็อย่างจะลองเลียนแบบให้เหมือนกิจกรรมที่ผู้ใหญ่ทำกัน

ก็เลยดีม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงแม้จะเกิดความระคายเคืองในหลอดอาหาร และเมื่อดื่มปอย ๆ ก็เลยติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.2 ผู้ใหญ่ ก็อยากรอการเลียนแบบสังคมขั้นสูง เพราะเขาจ่าว่าสังคมผู้ดีขั้นสูงนั้น จะต้องมีการสังสรรค์กันด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถ้าไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สังสรรค์กัน จะถือว่าเป็นสังคมผู้ดีไม่ได้ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่งและเป็นภัยมุกdoch ด้วยดังนั้น การสังสรรค์ด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงไม่ใช่ลักษณะของสังคมผู้ดีที่เหมาะสม

4.3 คนบางกลุ่มทำตัวเลียนแบบชาวต่างประเทศ เมื่ออ่านเจอในตำราเรื่องการดื่มสังสรรค์ต่าง ๆ แต่ละงานมีวิธีผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบต่าง ๆ อยู่ด้วย ก็เลยเข้าใจว่าในสังคม ของต่างประเทศนิยมใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นเครื่องดื่ม จึงเอาอย่างบ้าง

4.4 ความเข้าใจผิด คิดว่าเป็นค่านิยมอย่างหนึ่ง คือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แล้วทำให้สมองแจ่มใส เยี่ยนกาพย์ ก่อน หรือ หนังสือได้ดี เช่น สุนทรภู่ หรือคนอื่น ๆ อันที่จริง แล้วบุคคลเหล่านี้เวลาที่แต่งหนังสือไม่ได้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.5 ตัวอย่างจากสื่อ ได้แก่ ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ ทำให้เกิดการ ลอกเลียนแบบเพราะว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ดี และเป็นค่านิยมที่ถูกต้อง

4. แนวคิด และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ คงจะจำได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

4.1 ความหมายพฤติกรรม

อุทัย บรัญ陀 (2520 : 217) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง ภารกิจการที่แสดงออก หรือปฏิกริยาโดยตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า ซึ่งออกมากจากภายนอกหรือภายในร่างกายก็ได้ทุกสิ่งทุก อย่างที่มนุษย์กระทำหรือรู้สึก ผู้คนจะเห็นหรือไม่ก็ตาม ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ปฏิกริยาของสิ่งมีชีวิตที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายใน และภายนอกร่างกาย ปฏิกริยาตอบสนอง หมายถึง การเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง อาจเกิด ภายในร่างกาย ซึ่งบุคคลอื่นมองไม่เห็นถ้าไม่สังเกตหรือมีการแสดงออกอย่างเด่นชัดหรือสังเกตเห็น ง่าย (คณานารย์สถาบันพระบรมราชชนก. 2539 : 25)

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 537) อธิบายว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือ อาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

พฤติกรรม คือ ภารกิจ อาการ บทบาท สีลา ท่าที การประพฤติ ปฏิบัติ การกระทำที่ แสดงออกให้ปรากฏ สมัพัสได้ด้วยประสิทธิสมัพทางใดทางหนึ่งใน 5 ทวาร คือ โสดสมัพัส

จักษุสัมผัส ชีวชาสัมผัส งานสัมผัส และทางผิวนัง หรือมีชนน์ก้าสามารถได้ด้วยเครื่องมือ (กันยา สุวรรณแสง. 2538 : 92)

Skinner (1904 จ้างใน ทวีทอง, 2531 : 18) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม กับสิ่งแวดล้อม ว่าสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น และการที่จะเข้าใจพฤติกรรมของครึ้กตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ถึงผลที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ เสียก่อน จากนั้นถ้าต้องการที่จะปรับพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้นก็ สามารถที่จะทำได้โดยการนำผลนั้นมาเป็นตัววางเงื่อนไขให้บุคคลเหล่านั้นแสดงพฤติกรรมที่พึง ปรากฏ

พฤติกรรม (Behavior) เป็นการกระทำหรือการแสดงออกของมนุษย์ทุกอย่าง ต่อสิ่ง เร้าต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาตอบสนองที่เลือกแล้วว่าเหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ทั้งที่อยู่ภายใต้ และแสดงออกมากว่ายาก พฤติกรรมภายนอก ในอาจจะมีทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น ปฏิกิริยาของอวัยวะภายในร่างกายความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ เจตคติ มักจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน ส่วนพฤติกรรมภายนอกเป็นปฏิกิริยาที่คนเราแสดงออกมา ตลอดเวลาของการดำเนินชีวิต เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้คนอื่นได้เห็นทั้งทางวิชา และการ กระทำ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2527 : 705 – 708)

Freud (1902 จ้างใน ขบวน, 253 : 52) นักจิตวิทยาวเยอร์มัน ผู้เริ่มจิตวิทยาแนว จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ได้ให้ความสำคัญของพฤติกรรมว่า เป็นความประปารณาและ ความต้องการบางอย่างของคนเรา และความประปารณาของพฤติกรรมที่ไร้สำนึกจะแสดงออกมาใน ความผันผันนาการ การพลั้งปากพุดออกมา ตลอดจนการแสดงออกมาในรูปของวรรณคดี ศิลปกรรม

แลนดอเรอร์ (Landore) ว่าพฤติกรรม หมายถึง การกระทำของสิ่งมีชีวิต พฤติกรรม ปรากฏโดยประสานล้มผัสทั้ง 5 ได้แก่ หู ตา ปาก จมูก และผิวกาย พฤติกรรมบางอย่างบุคคลพยาภยามปกปิดซ่อนเร้นจึงเกิดเป็นพฤติกรรมประเภทที่ไม่สามารถจะ สังเกตเห็นได้ชัดเจน (กันยา สุวรรณแสง. 2538: 92)

การเกิดพฤติกรรม

นักจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมนั้นเป็นผลที่เกิดจากการกระทำปฏิกิริยาของมนุษย์หรือ อินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่มักจะเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการ กระตุ้นที่เรียกว่า “ พฤติกรรมที่ถูกจูงใจ ” ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของพฤติกรรม ดังนี้

คือ เมื่อเกิดสิ่งเร้าขึ้นก็จะทำให้เกิดความต้องการ เมื่อเกิดความต้องการก็จะพยายาม แสวงหาทางตอบสนอง เมื่อได้รับการตอบสนองหรือไม่ได้รับการตอบสนองก็จะแสดงอาการ ออกรมา คือ พ้อใจหรือไม่พ้อใจ ถ้าหากพ้อใจความต้องการจะลดลง หากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดความต้องการนั้นอยู่ แรงขับก็จะไม่ลดลง

พฤติกรรมของมนุษย์แบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือ

1. พฤติกรรมที่กระทำโดยอัตโนมัติ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาทันทีทันใดเมื่อมีสิ่งเร้า
2. พฤติกรรมที่ทำโดยตั้งใจ กระทำจากสาเหตุ 2 ประการคือ

- มีความต้องการเกิดขึ้นหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกาย
- เพื่อให้ความต้องการได้รับตอบสนองและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทดแทนและ เกิดความพึงพอใจ

3. พฤติกรรมเมื่อมีความคับข้องใจ พฤติกรรมนี้ไม่สนใจความต้องการและกระทำโดย ไม่มีวัตถุประสงค์แน่นอน (คณานุรักษ์สถาบันพระบรมราชชนก. 2539 : 25)

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2536 : 43) พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกรรมหรือกิจกรรมทุกชนิด ของสิ่งมีชีวิต พฤติกรรมของคน หมายถึง ปฏิกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงออกทั้งภายนอกและ ภายในตัวบุคคล ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ และแตกต่างกันออกไปตามสภาพสังคม วัฒนธรรมโดยมักจะได้รับอิทธิพลจากความกดดันความคาดหวังของบุคคลรอบตัวสถานการณ์ใน ขณะนั้น และประสบการณ์ในอดีตพฤติกรรมของมนุษย์ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

พฤติกรรมภายใน หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิกรรมภายในตัวบุคคล ซึ่งสมองมีหน้าที่ รวบรวมสะสมและส่งการที่เป็นปู儡รวมและนามธรรม เช่น การสูบฉีดเลือดไปเลี้ยงร่างกาย ความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม พฤติกรรมภายในมักไม่สามารถวัด หรือสังเกต ได้โดยบุคคลอื่น แต่สามารถใช้เครื่องมือบางอย่างวัดได้

พฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิกรรมหรือกิจกรรมที่บุคคลแสดงออกให้บุคคลอื่นเห็น และสังเกตได้ เช่น การยืน การนั่ง การเดิน การขับรถ พฤติกรรมของมนุษย์จึงเป็นการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้ ต้องอาศัยปัจจัยเชิงจิตวิทยาควบคู่ไปกับเงื่อนไขทาง สังคม ขณะเกิดการเรียนรู้นั้น ๆ

4.2 องค์ประกอบของพุติกรรม

องค์ประกอบ 7 ประการ ของพุติกรรม

1. เป้าหมาย หรือ ความมุ่งหมาย คือ วัตถุประสงค์ หรือความต้องการซึ่งก่อให้เกิดพุติกรรม
2. ความพร้อม หมายถึง ระดับบุญผิวภาวะ และความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อสนับสนุนความต้องการ
3. สถานการณ์ หมายถึง ลู่ทางหรือโอกาสหรือเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนับสนุนความต้องการ
4. การเปลี่ยนความหมาย เป็นการพิจารณาลู่ทาง หรือสถานการณ์เพื่อเลือกหาวิธีที่คิดว่าจะตอบสนองความต้องการเป็นที่พอใจมากที่สุด
5. การตอบสนอง คือ การดำเนินการทำกิจกรรมตามที่ตัดสินใจเลือกสรรแล้ว
6. ผลลัพธ์ที่ตามมา คือ ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำการนั้น ซึ่งอาจได้ผลกระทบกับที่คาดไว้หรือตรงข้ามกับที่คิดหวังได้
7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง เป็นปฏิกริยาที่เกิดขึ้น เมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการซึ่งต้องกลับไปเปลี่ยนความหมายใหม่เพื่อเลือกหาวิธีที่จะตอบสนองความต้องการได้แต่ถ้าเห็นว่าเป้าประสงค์นั้นมันเกินความสามารถที่อยู่รอบและเลิกความต้องการนั้นเสีย (กันยา สุวรรณแสง. 2538 : 92)

Bloom (อ้างใน วาสนา, 2541 : 13) กล่าวว่า พุติกรรมเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ อาจเป็นสิ่งที่สังเกตได้หรือไม่ได้ และได้แบ่งพุติกรรมดังกล่าวออกเป็นส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ

1. พุติกรรมด้านพุทธศึกษา (Cognitive domain) หมายถึง ความสามารถทางด้านความรู้การใช้ความคิดและพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ ความรู้ความจำ เป็นพุติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับความจำได้ หรือระลึกได้ ความเข้าใจ เป็นพุติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ ความเข้าใจนี้จะแสดงออกมายในรูปของการเปลี่ยนความ ตีความ และคาดคะเน การนำไปใช้ เป็นการนำเอาวิธีการ ทฤษฎีภูมิศาสตร์ และแนวคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล

2. พุติกรรมด้านทัศนคติ (Affective domain) หมายถึง ท่าที ความสนใจ ความรู้สึก ความชอบในการให้คุณค่า หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดตือ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ

ของแต่ละบุคคล พฤติกรรมด้านทัศนคตินี้ เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมการปฏิบัติของบุคคล โดยการวางแผนทางการปฏิบัติ และแสดงลักษณะที่จะปฏิบัติตามแนวทางที่บุคคลนั้นกำหนดขึ้น

3. พฤติกรรมด้านปฏิบัติ (Psychomotor domain) เป็นการปฏิบัติที่แสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่า อาจปฏิบัติในโอกาสต่อไป เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยพฤติกรรมด้านความรู้ ทัศนคติเป็นพื้นฐาน ซึ่งสามารถประเมินผลได้ง่ายแต่กระบวนการที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรม ต้องอาศัยเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน

4.3 ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม

การดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่คนเราได้ให้คุณค่า และให้ความหมายกับเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ทั้ง ๆ ที่ทราบถึงผลเสียที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นชายที่การดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมากจากการปฏิสัมสาร์ทางสังคม และการเรียนรู้ เลียนแบบถึงค่านิยม หรือความเชื่อของชาวบ้านอย่าง ที่สนับสนุนให้เกิดการดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้น ดังนั้นการศึกษาที่เข้าใจถึงการให้ความหมายนั้น ๆ สองผลให้คุณในสังคมมีความเข้าใจ และตระหนักในการปลูกฝังความคิดด่าง ๆ และช่วยแก้ไขปัญหาการดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นได้มากขึ้น เมื่อพิจารณาถึงกลุ่มผู้ดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นวัยรุ่น สรุปสาเหตุของการดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนกลุ่มนี้ได้ว่า มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด่าง ๆ ดังนี้

4.3.1 อิทธิพลของเพื่อน

อิทธิพลของเพื่อนกับการดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นที่ทราบกันว่า ช่วงระยะที่เป็นวัยรุ่น มักจะมีการแยกตัวออกจากครอบครัว เพื่อค้นหาตนเอง และต้องการความอิสระจากครอบครัว ควบคุม แต่เนื่องจากยังไม่สามารถพึงตนเองทางจิตใจได้ และส่วนใหญ่เขาจะให้ความสำคัญใน การควบหากับเพื่อน ไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม สนุกสนานด้วยกัน และเปลี่ยนความคิดเห็น ทดลอง สิ่งใหม่ ๆ ร่วมกัน ซึ่งอาจมีหัวสิ่งที่ดีและไม่ดี รวมถึงการดีมเครื่องแอลกอฮอล์ด้วย และภาพที่เราพบเห็นโดยทั่วไปในการดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น มักดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหมู่เพื่อนฝูง

Jessor และคณะ (1972) ศึกษา กลุ่มเพื่อนมีบทบาทสำคัญ ในการกระตุ้นให้วัยรุ่น ดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะพบในเด็กวัยรุ่นที่อยู่ทั้งระดับต้นและมัธยมปลาย แต่การศึกษา เกี่ยวกับการดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยนี้มีน้อยมาก

4.3.2 สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อม กล่าวได้ว่าในปัจจุบันสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีส่วนช่วยในการให้เกิด พฤติกรรมการใช้ และดีมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นจากสื่อมวลชน

หรือสภาพของสังคมทั่วไป การที่มีสถานะเงื่อนย์ต่าง ๆ เป็นสถานที่ที่เยาวชนวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะมีบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ด้วย และวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยก็นิยมไปสถานที่เช่นนี้ เช่น 迪สโก้เดค พับ ฯลฯ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ก่อให้เกิดค่านิยมใหม่ ๆ จากสื่อ

4.3.3 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ครอบครัวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยทั่วไปแล้วการกระทำผิดของวัยรุ่นมักถูกมองว่า มีสาเหตุมาจากการครอบครัว เนื่องจากส่วนใหญ่ยังอยู่ในความดูแลของบิดา มารดา ดังนั้น สภาพภายในครอบครัวน่าจะมีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มีการศึกษา และนำเสนอให้เห็นว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยสาเหตุสำคัญหนึ่ง การขาดการควบคุม หรือเกิดจาก การสนับสนุนของพ่อแม่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถ้าพ่อแม่ไม่เห็นว่าการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่เสียหายและสนับสนุนให้ลูกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลูกก็จะดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างบ่อย ภูมิหลังทางครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวก็มีผล ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น เช่นกัน เพราะสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความกดดันกับวัยรุ่น ให้หันไปพึ่งพาสิ่งเสพติดต่าง ๆ รวมทั้งการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย ถ้าความสัมพันธ์ของ สมาชิกในครอบครัวดี พ่อแม่เอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกิดความผูกพันกับครอบครัว และชึ้นชั้นบรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคมจากพ่อแม่ เป็นการป้องกันการกระทำผิดของวัยรุ่นได้ รวมทั้ง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นกับครอบครัว เท่าที่ผ่านมา พบว่า ครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ดังจาก การศึกษาของ

Sutherland และ Cressey (1966 : 217) ได้กล่าวว่า ครอบครัวที่ทำให้เกิดการกระทำผิดของนักเรียนหรือให้นักเรียนหันมาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบไปด้วยลักษณะอย่าง หนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างดังนี้

1. ในครอบครัวมีตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ทั้งทางตรง และทางอ้อม ก่อให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม หรือแบบแผนความประพฤติที่ไม่ดี เช่น ความประพฤติผิดศีลธรรม ทางเพศ การติดสุรา
2. ครอบครัวที่บิดาหรือ มารดาขาดไป หรือขาดไปทั้งสองคน เพราะความตาย ภาระร้าย หรือการจากกันไป

3. มีความไม่ลงรอยกัน ในครอบครัว ความมือคติต่อกันมีความวิตกห่วงใจจนเกินไป มีความรุนแรงกันเกินไป ขาดการเอาใจใส่ต่อกัน มีความอิจฉาริษยา อญຸกันมากหน้าหลายตาหรือ มีญาติเข้ามาแทรกแซง

4. ครอบครัวที่บิดาหรือมารดา ไม่สามารถควบคุมดูแลนักเรียนได้ สาเหตุอาจ เนื่องจากมีความบกพร่องบางอย่างทางร่างกาย หรือเพราะความเจ็บป่วย

5. มีความกดดันในทางเศรษฐกิจ เช่น ไม่มีงานทำ รายได้ไม่พอ กับรายจ่าย มากด้วยต้องออกไปทำงานนอกบ้าน

Hecth (1964 จั่งใน คำนวย, 2538 : 32) ศึกษากรณีระเบียบวินัยภายในบ้านกับ บรรยากาศการใช้เอกสารขอสละภัยในบ้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างพ่อแม่และลูก โดย การมีระเบียบวินัยภายในบ้านมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศการใช้เอกสารขอสละภัยจึงสรุปว่า ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารขอสละภัยเด็ก มีความสัมพันธ์กับภาพพจน์การเรียนรู้ทางสังคม และการยอมรับบทบาทพฤติกรรม หากครอบครัวให้ทำหน้าที่ที่ขาดความสัมพันธ์ในครอบครัวถือว่าได้เป็น ครอบครัวที่บกพร่องย่อมเป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนได้

ชัยยุทธ ดาพา (2534) ศึกษา ปัจจัยของภาระทางสังคมของพ่อแม่ต่อ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า ขนาดของครอบครัว และการสนับสนุน ของครอบครัวสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จากที่กล่าวมา ขึ้นให้เห็นว่าครอบครัว และสภาพของครอบครัว เป็นหนึ่งในปัจจัย ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ความคิดของคนในสังคมเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็น เพื่อการผ่อนคลาย สนุกสนานกับเพื่อนฝูง เป็นต้น

วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังก้าวผ่านความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ อญຸในช่วงที่เพ้อฝัน มีอดุล คติสูง กำลังค้นหาเอกสารหลักฐานของตนเองและต้องการความเป็นอิสระ เพื่อันและสื่อมวลชนจึงเข้ามา มีบทบาทต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในช่วงนี้มาก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็เป็นเดียว กันเป็น พฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกเนื่องจากการเรียนรู้ทางสังคม จากสื่อมวลชนและเพื่อนซี้ ถือว่าเป็นตัว แบบที่สำคัญของวัยรุ่นในการเลือกเพื่อการเลียนแบบ

อิทธิพลจากสื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในชีวิตประจำวันของคนเราทำให้เราได้ รับรู้ข่าวสาร หรือความบันเทิง มีการถ่ายทอดความคิดเห็นไปสู่มวลชน ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่าง สื่อมวลชนกับพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงมีความใกล้ชิดกันมาก การถ่ายทอดความคิด

ที่ผิดให้แก่ผู้รับรู้ รับฟัง และถ้าเป็นการถ่ายทอดที่แสดงเห็นใจยกย่องสรรเสริญแก่ผู้กระทำ ความผิดด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้เกิดอันตรายต่อความรู้สึกนึงก็คิดได้

ขณะที่สังคมปัจจุบันของโลกและของไทย มีลักษณะของความไว้พรมแดนในการสื่อสาร สื่อมวลชน ได้มีบทบาทกับวิธีชีวิตของเรามากขึ้นอย่างที่เราปฏิเสธกันไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นนำเสนอกาฟ หรือการโฆษณา เป็นสิ่งที่เราพบเห็นกันปกติ ไม่ว่าจะเป็นทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น หรือ สื่ออิเล็กทรอนิก เเช่น โทรศัพท์ วิทยุ ฯลฯ เราจึงมักถูกครอบจำกัดที่สื่อเป็นส่วนใหญ่ และจากการศึกษาพบว่า สื่อด้วยกันได้มีผลต่อวิถีชีวิตเรา ถ้าพิจารณาในส่วนของการโฆษณา เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กล่าวได้ว่าเป็นการโฆษณาที่รุนแรงและบ่อยวนให้เกิดการดื่ม เช่น คำโฆษณาที่ว่า “ ความสุขที่คุณดื่มได้ ” ผนวกกับภาพที่ออกมานั้น การนำเสนอในลักษณะเป็นการพักผ่อน ความสนุกสนาน เพื่อความก้าวหน้าของทางด้านสังคม ความสำเร็จ ฯลฯ และประเภทของเหล้าที่เกี่ยวข้องก็มีหลากหลายด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นไวน์ เมียร์ และสุรา ซึ่งส่งผลกระทบกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นซึ่งนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันมากขึ้น

4.4 ทฤษฎีการคนหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association Theory)

แนวคิดของ Sutherland (1974) ที่พิจารณาถึงไปริ่กสู่เพื่อนประเทาของเพื่อนและลักษณะรวมทั้งพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน สาระที่น่าสนใจคือก่อนที่เด็กและเยาวชนจะตอบเพื่อนที่กระทำการผิด ตนเองยังไม่มีความคิดโน้มเอียงที่จะกระทำการผิด แต่เมื่อได้พบเพื่อนกระทำการผิดแล้ว จึงได้เรียนรู้ค่านิยม ทัศนคติ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มน้าวให้กระทำการผิดในที่สุดจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนที่เห็นว่าการกระทำการผิดเป็นของธรรมดากลุ่ม

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนร่วมวัยมีสูงมาก เยาวชนจะรู้สึกเป็นสุขและสนับสนุนในการเล่นเที่ยว เรียน กินนอน ทำงานกับเพื่อนร่วมวัยมากกว่ากับบุคคลวัยอื่น มีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม ยอมรับเคารพนิยม ความเชื่อ ความสนใจและความคิดเห็นของกลุ่มด้วยความเต็มใจ สนิทกับเพื่อนในกลุ่มอย่างแน่นแฟ้น การร่วมกลุ่มทำให้กล้าแสดงความขัดขืนผู้ใหญ่มีอำนาจและกล้าต่อต้านอิทธิพลมากขึ้น การรวมกลุ่มของวัยรุ่นเป็นไปโดยธรรมชาติ เกิดขึ้นตามความนิยมของเด็กตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหรือตามความสนใจสติปัญญา ผู้ใหญ่มีอิทธิพลในการเลือกกลุ่มของเด็กวัยรุ่นมาก ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าระยะนี้กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อชีวิตจริตใจของวัยรุ่นมาก และครอบครัวมีอิทธิพลน้อยลง ด้วยเหตุนี้ลักษณะข้อดีของกลุ่มจึงเป็นเครื่องแบ่งชีวิตของวัยรุ่น พอกสมควร

การคนเพื่อนมีความหมายต่อบุคคลในวัยนี้มาก วัยรุ่นมักจะเห็นว่าเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นจะขาดเสียไม่ได้ ทำอะไรก็อย่างต้องอาศัยเพื่อน มีอะไรมากจะเล่าให้เพื่อนฟังหรือขอความเห็น ขอคำปรึกษาจากเพื่อนและปรับทุกชีวอนของตนกับเพื่อนมากกว่าจะหันเหลี่ยมบิดามารดาหรือ

ผู้ปกครอง ทั้งนี้โดยคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจตนเองพอดีหรือผูกกันไม่รู้เรื่อง การที่yawเตร็กอย่างไปกับเพื่อนมากกว่ากับบิดามารดา วัยรุ่นที่ไม่ปมกับผูกพันกับกลุ่มเพื่อนและป่วยอยู่เสมอว่าการรวมกลุ่มนี้ความสำคัญในการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในวัยนี้ ปัญหาจึงเกิดว่าล้าหากไม่รวมกับกลุ่มเพื่อนซึ่งไม่ดีก็อาจจะนำไปในทางที่เสื่อมเสีย แม้เด็กบางคนจะไม่อยากทำอะไรที่ไม่ดีแต่เมื่อได้ฟังคำสอนประมาทจากเพื่อนหรือกล้าเพื่อนกรอกไม่ยอมรับเข้ากลุ่มก็อาจทำอะไรที่ไม่ดีไปด้วย

การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดี เป็นสิ่งที่ได้รับมาจากการเรียนรู้ตั้งแต่เด็กจนเติบโตในการคนหาสมความในกลุ่มทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาถือปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันหรือผูกพันกัน เช่น การคบเพื่อนหากมีเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดีอาจจะซักจุ่นให้เพื่อนในกลุ่มนี้ความประพฤติไม่ดีตามไปด้วย

สรุปได้ว่ากลุ่มเพื่อนนั้นมีอิทธิพลที่จะซักจุ่นนักเรียนในวัยนี้ให้ประพฤติตนในทางเสื่อมเสีย เช่นในแง่การหาทางออกหรือการคบเพื่อนที่ไม่ดี นักเรียนและเยาวชนในวัยรุ่นซึ่งมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ยั่วยุและปัจจัยผลักดันภายนอกสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีส่วนผลักดันให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาในทางที่ไม่เหมาะสมและประพฤติตนไม่สมควรได้มากยิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันได้มองปัจจัยพื้นฐานที่มีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงเบนที่สำคัญ ดัง

1. ปัจจัยการเรียนรู้ (social learning)
2. การปฏิสัมสาร (interaction)
3. การติดต่อสื่อสาร (communication)

และการเรียนรู้นี้เอง บุคคลจะเรียนรู้จากการติดต่อ กันอย่างใกล้ชิด ซึ่งส่วนมากบุคคลเหล่านี้จะเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนนั้นเอง โดยการเรียนรู้นั้นเกิดจากการปฏิสัมสาร และที่สำคัญคือ บุคคลจะมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะต้องมาจากกรณีนิยามความหมายที่ละเมิดกฎหมายมากกว่ากรณีนิยามความหมายที่ต่อต้านการละเมิดกฎหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรง ความถี่ ระยะเวลา ใน การคบหาสมาคม ซึ่งการจะมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้นั้น ไม่ใช่เพียงแค่มีการคบหาสมาคมอย่างใกล้ชิดกับผู้กระทำผิด หากจะต้องมีกรณีนิยามความหมายที่ละเมิดกฎหมายซึ่งสังคมด้วยทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Theory of Differential Association)

พฤติกรรมการกระทำการใดก็ตามที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะวัยรุ่นมีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันในแต่ละสถาบัน เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อน หรือสื่อต่าง ๆ ที่เป็นการ

ส่งเสริมให้วัยรุ่นได้รับความรู้ ความเข้าใจที่แตกต่างการรับค่านิยมจากบุคคลที่ใกล้ชิดเมื่อหันหรือถูกขักขวนให้เกิดการปฏิสัังสรรค์ทำให้เกิดการตีความสถานการณ์ของการดีมีว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน การเรียนรู้การกระทำการดีเนื่องจากการละเมิดกฎหมายบังคับของโรงเรียนโดยเกิดการมั่วสุมก็เป็นสาเหตุให้นักเรียนสนใจในกลุ่มของตน โดยการรวมกลุ่มและหาวิธีผ่อนคลายปัญหาด้วยการดีมีเพื่อคุยปัญหาซึ่งกันและกัน การดีมีเครื่องดื่มและของขลังที่เกิดจากการขักขวนกันอาจเป็นปัญหาต่อเนื่องให้เกิดการกระทำการดีมีเพื่อคุยปัญหา ด้วยเหตุที่เกิดจากความเป็นวัยคนของ

5. แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา

นโยบายจำกัดอุปทานสุรา

โดยการจำกัดเวลาขายตามกฎหมายระหว่างการค้าง พ.ศ. 2504 ออกตามความใน พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. 2493 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีกสุราที่ไม่ใช่การจำหน่ายเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00-14.00 น. และ 17.00-02.00 น. ของวันถัดไป ต่อมา มีการจำกัดเวลาเพิ่มขึ้นโดยกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีกสุราที่จำหน่ายเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย และไม่ใช่จำหน่ายเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขายให้จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00-14.00 น. และ 17.00-02.00 น. ตามประกาศคณะกรรมการดื่ม พ.ศ. 2515

มาตรการจำกัดบินทร์การดื่ม

พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16 (2) กำหนดห้ามให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤติวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ มาตรา 16 (3) ห้ามมิให้จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤติวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ และมาตรา 16/1 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างทำการ

มาตรการลดอุบัติเหตุ

ในปี พ.ศ. 2522 รัฐได้ออก พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดห้ามให้ผู้ขับขี่รถในขณะมีเมาสุราหรือของอ่อนล้า (มาตรา 43 (2)) โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถ และสามารถสั่งให้มีการทดสอบว่าผู้ขับขี่หย่อนความสามารถในการขับรถหรือเมาสุราหรือของอ่อนล้าหรือไม่ และ พ.ร.บ. กារขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ประจำรถต้องไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมีเมาอ่อนล้ากฎหมาย ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2537 ออกตามความในพ.ร.บ. จราจรทางบก 2522

กำหนดไม่ให้ผู้ขับขี่รถชนจะมาสูร้า และการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ผิดกฎหมาย เป็น 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการควบคุมปัญหาอุบัติเหตุจากการมาสูร้า

มาตรการนำด้วยยา

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2547 มาตรา 49 กำหนดในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือพิพากษาว่ามีความผิด แต่รกรากกำหนดโทษหรือการลงโทษบุคคลใด ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นได้กระทำการผิดเกี่ยวกับเสพสูร้าเป็นอาชิน หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ศาลจะกำหนดให้คำพิพากษาว่า บุคคลนั้นจะต้องไม่เสพสูร้ายาเสพติดให้โทษอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองอย่างภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษหรือวันปล่อยตัวเพื่อรอการกำหนดโทษหรือการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคแรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลมจะสั่งให้ส่งไปคุกตัวไว้ในสถานพยาบาลเป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี ก็ได้

มาตรการรณรงค์

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 177 พ.ศ. 2540 ข้อ 5 กำหนดให้สูร้าเป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก โดยติดฉลากคำเตือนเป็นภาษาไทยที่ม่องเห็นได้ง่าย ใช้ตัวอักษรที่บันดาลความสูงไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร สีของข้อความตัดกับสีพื้นของฉลาก โดยต้องแสดงข้อความ “คำเตือน : การดื่มสูร้าทำให้ความสามารถในการขับขี่ยานพาหนะลดลง” บนผลิตภัณฑ์สูร้า

มาตรการควบคุมการโฆษณา

มติรัฐมนตรี วันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการและแผนงาน / โครงการที่ต้องเร่งดำเนินการระยะสั้น ตามที่ร้อง นายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนเสนอตั้งนี้ กำหนดให้ห้ามเผยแพร่สปอตโฆษณาของบริษัทผู้ผลิต ห้ามการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง รวมทั้งการแสดงเครื่องหมายการค้า ชื่อผิดภัณฑ์ ชื่อบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ห้ามภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวตลอดจนการกล่าวถึงผู้สนับสนุนรายการ และห้ามเผยแพร่ภาพโฆษณา (ทุกช่องทาง) ในรายการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาภายในประเทศทางวิทยุและโทรทัศน์ในช่วงเวลา 05.00-22.00 น. และให้โฆษณาได้เฉพาะภาพหลักฐานของบริษัทหรือกิจการ โดยห้ามการโฆษณาในลักษณะข้อความให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณของผลิตภัณฑ์โดยเด็ดขาดในช่วงเวลา 22.00-05.00 น. และกำหนดให้การโฆษณาป้ายกลางแจ้งต้องระบุคำเตือน

มาตรการควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อ

นโยบายการจำกัดอายุผู้ซื้อและดื่มสูร้าไม่ให้ต่ำกว่า 18 ปี พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26(10) ระบุว่าภายในได้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น “ไม่ว่าเด็กจะยินยอม

หรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ได้รับการบำบัดด้วย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็กเว้นแต่การปฏิบัติตามการแพทย์ และมาตรา 45 ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถ้ามีความเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ และมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์โดยชั้น

สรุป แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหานโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นนโยบายสาธารณะที่มีความสำคัญมาก เพราะมีเป้าหมายสำคัญคือ การป้องกัน หรือ ลดความสูญเสีย และอันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพ การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ปัญหาสังคม อาชญากรรม และปัญหาครอบครัว

นโยบายและมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบด้วย 5 มาตรการหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ถึงประสิทธิผลของแต่ละมาตรการ ในการลดความสูญเสียจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบทว่าแต่ละมาตรการดังนี้

1. มาตรการควบคุมการจำหน่าย
 - 1.1 กำหนดอายุผู้ซื้อ
 - 1.2 รัฐผูกขาดการขาย
 - 1.3 กำหนดวัน และเวลาขาย
 - 1.4 จำกัดจำนวนร้านที่ขาย
 - 1.5 ขึ้นทะเบียนผู้ขาย
2. มาตรการภาษีและราคา
 - 2.1 ขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. การให้ความรู้ รณรงค์
 - 3.1 การให้ความรู้ในโรงเรียน /มหาวิทยาลัย
 - 3.2 การโฆษณาประชาสัมพันธ์
 - 3.3 การติดฉลากคำเตือน
4. การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - 4.1 การห้ามโฆษณา
 - 4.2 การควบคุมเนื้อหาการโฆษณา

5. ควบคุมการมา

- 5.1 การสุ่มตรวจและก่อข้อกล่าวหาในคนขับรถ
- 5.2 การกำหนดระดับและก่อข้อกล่าวหาในเลือดให้ต่ำลง
- 5.3 การยึดใบอนุญาตขับขี่
- 5.4 การกำหนดระดับและก่อข้อกล่าวหาในผู้ขับขี่วัยรุ่นที่ 0 mg
- 5.5 การเมียบริการขับรถส่งคนมา

6. การนำบัดรักษา

- 6.1 กิจกรรมกับผู้ขับรถที่เป็นกลุ่มเดี่ยง
- 6.2 การนำบัดปัญหาจากและก่อข้อกล่าว
- 6.3 การนำบัดคนแม่แล้วขับทำฟิตซ์ว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ (2541) ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 1,141 คน พบว่าเยาวชน ร้อยละ 40.6 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะเพศชายดื่ม ร้อยละ 53.5 และเพศหญิงดื่มร้อยละ 25.1 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเรียงตามลำดับ ความสำคัญ คือ การดื่มของเพื่อน การได้รับสืบและอิทธิพลการโฆษณา เพศ ประเภทสถานศึกษา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ค่านิยมเกี่ยวกับการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการดื่มของพนักงาน

ประกิจ พธออาสน์ (2539) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 411 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ ร้อยละ 2.7 ดื่มนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 46.7 และยังพบว่าปัจจัยนำ ได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียน ประเภทของงานศึกษา ลักษณะที่พักอาศัย ความรู้ ทัศนคติ ค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยเชื่อ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งขาย ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยเสริม ได้แก่ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเพื่อน สนิท และการรับสืบโฆษณา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อำนวย พิรุณสาร (2538) ศึกษาการดื่ม และการให้คุณค่าของเหล้าของเยาวชน ในกรุงเทพมหานคร ทำการศึกษาแบบเจาะลึกในผู้ที่ดื่มน้ำอ้วนหรือวากิวที่ดื่มรับจ้าง จำนวน 20 คน พบว่า สาเหตุหลักของการดื่มเหล้าคือ ความอยากรู้อยากลองที่จะดื่มเหล้าเมื่อเพื่อนชวนให้ดื่มเหล้า และมีบรรยายกาศที่เข้ากับการดื่มเหล้าเป็นสาเหตุหลักของการดื่มเหล้าเป็นครั้งแรก ลักษณะการดื่มเหล้าของพวกรضاบว่าจะดื่มในหมู่เพื่อนที่สนิทสนม ไม่นิยมดื่มกับคนที่พวกรضاไม่รู้จักมาก่อน และไม่นิยมดื่มเหล้าคนเดียว

วิไล ชินเวชกิจวานิชย์ และคณะ (2539:1) "ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการดื่มระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของอาสาสมัคร 29 คน หลังดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 3 ชนิดคือวิสกี้ ไวน์ และเบียร์ ชนิดละ 13 คน เป็นชาย 12 คน หญิง 1 คน โดยรักระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยตรงจากลมหายใจ หลังจากหยุดดื่มแล้วนาน 40, 80, 120, 160, 180 นาที ด้วยวิธี

เอดสเปซแกสโครมาโตกราฟี และเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ในลมหายใจ 2 บริษัท คือ Lion-Alcolmeter และ Alco Sensor IV ผลการวิจัยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์ จากเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ในลมหายใจ ระหว่าง 2 บริษัท เท่ากับ 0.975 (143 ตัวอย่าง) ค่าสัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์ระหว่างการตรวจด้วยเครื่องแกสโครมาโตกราฟ และ เครื่อง Lion-Alcolmeter เท่ากับ 0.977 (217 ตัวอย่าง) และเท่ากับ 0.917 (143 ตัวอย่าง) เมื่อใช้ เครื่อง Alco Sensor IV ค่า Blood Breath ในกลุ่มประชากรที่ศึกษาเท่ากับ 379+ 440

วี.ไอล ชีวนารกิจภานินชัย และคณะ (2539:1) การดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาใน สถาบันระดับบุณฑ์ศึกษา โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นในการพบปะสังสรรค์ ระหว่างเพื่อนสมาชิกภายในครอบครัวที่เคยมีปัญหาจากการดื่มสุรา พบร่วมกันจะดื่มสุราใน โอกาสพบปะสังสรรค์ด้วยเห็นว่าสุราเป็นเครื่องมือเชื่อมสัมพันธ์ภาคย่างเป็นสากล ส่วนปัญหา การดื่มสุราของสมาชิกในครอบครัว พบร่วมกันที่มีปัญหามากที่สุดคือบิดา

ขัยยุทธ ดาพา (2534) ศึกษาปัจจัยของการขัดเกลาทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัด ศะลนคร จำนวน 300 คน โดยศึกษาในเด็ก พ่อและแม่ของเด็กที่ลูกเลือกมา พบร่วมกันที่มี ความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ คือ รายได้ของครอบครัว อาชีพของพ่อแม่ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ ระดับการควบคุมเรื่องการดื่มจากพ่อแม่ระดับความใกล้ชิดในการ อบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อพฤติกรรมการดื่มของลูก การดื่มของพ่อแม่ ขนาดของครอบครัว ระดับที่พ่อแม่ให้การสนับสนุนให้ลูกมีพฤติกรรมการดื่ม

สุวิทย์ รุ่งวิสัย (อ้างใน พิศิษฐ์, 2536:56-57) ศึกษาการสูบยาและ การดื่มน้ำยาของ เยาวชน เมืองชียงใหม่ โดยศึกษาผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จำนวน 500 คน อายุระหว่าง 14-25 ปี เป็นเพศชายและหญิงคนละครึ่ง พบร่วมกันที่ เพศชายดื่มเหล้า มากกว่าเพศหญิงประมาณ 2 เท่า สาเหตุของการดื่มน้ำยาจากยกทดสอบ 40.3% เพื่อนรัก จุう 21.1% และเพื่อคลายความเมื่อย 19.8%

Schor (1996:335-356) ศึกษาการดื่มสุราในวัยรุ่น : ข้อกำหนดทางสังคมและการดื่มเนล้ำของ ต้องมีการป้องกันก่อน โดยครอบครัว แต่ก่อนการดื่มสุราในเด็กและเยาวชนถูกกลงโทษและบางครั้ง ครอบครัวก็เข้าใจ ปัญหาการดื่มสุรา yang มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนทางสังคมที่ต่ำของ ครอบครัวและด้วยการทำหน้าที่ปกพร่องในครอบครัวอาจนำไปสู่พฤติกรรมการดื่มสุราของเด็ก ปัจจัยการป้องกัน การจัดความสัมพันธ์ภายในและภายนอกครอบครัวสามารถป้องกัน และ ลงเสริมสุขภาพได้ และพ่อแม่ก็มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของเด็กโดยพ่อแม่จะเป็นตัวแบบมาตรฐาน

การบังคับและท่านคดีที่เด็กได้เกิดการเรียนรู้และนำไปสู่ภารกิจใหม่ จึงควรทำการศึกษารูปแบบที่ให้พ่อแม่ได้ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้การสนับสนุนทางสังคม แหล่งทรัพยากรและการศึกษาของพ่อแม่ และพัฒนาไปพร้อมกับสนับสนุนทางสังคมในเด็กและวัยรุ่นด้วย

รุ่งวิทย์ มาศกานเมือง และคณะ (2540) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา จังหวัดพบบุรี อ่างทอง และประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยแบบตัวอย่าง จากประชากรตัวอย่างจำนวน 975 คน พบร้า นักเรียนร้อยละ 51 เดยดื่มในรอบปีที่ผ่านมา ดื่มเฉลี่ย 3 ครั้ง ส่วนใหญ่ ดื่มกับเพื่อนในโอกาสพิเศษต่างๆ นิยมดื่มน้ำผลไม้และเบียร์ เมื่อทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสี่ยงกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ พบร้าตัวแปรอิสระเรื่อง เพศ อายุ ระดับชั้น ประเภทของสถานศึกษา การหนีเรียน การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การช่วยทำงานบ้าน การปฏิบัติศาสนกิจ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของ บิดา มารดา พี่น้อง ญาติ ครู และเพื่อน สรุปผลต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิรชัย มหามนตรี (2538:40-43)ได้ทำการศึกษา ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดให้ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน ตำบลบางเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 268 คน ร้อยละ 88.2 ของนักเรียนกลุ่มนี้เป้าหมายเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีอายุระหว่าง 14-19 ปี เฉลี่ย 16.6 ปี เป็นเพศชายร้อยละ 37.7 เพศหญิง ร้อยละ 62.3 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 85.5 ห่างรั้งร้อยละ 14.2 นักเรียนอาศัยอยู่กับนิตามารดา ร้อยละ 70.5 บิดามีอาชีพรับจ้างทั่วไป รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ทำงานในโรงงาน ร้อยละ 28.0 22.4 และ 15.3 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 9,685 บาท ต่อเดือน ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้ไทยของนักเรียน ร้อยละ 17.5 นักเรียนมีความรู้ดี ร้อยละ 69.0 นักเรียนมีความรู้ปานกลางและ ร้อยละ 13.4 นักเรียนมีความรู้น้อย ทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดให้ไทยของนักเรียนร้อยละ 12.7 มีทัศนคติที่ดี ร้อยละ 75.7 มีทัศนคติปานกลางร้อยละ 11.6 มีทัศนคติที่ไม่ดี

จิราภรณ์ เทพหนู (2540) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง จำนวน 1,261 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเบียงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 38.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นเพศชาย ร้อยละ 83.4 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ พบว่าเพศชายมีแนวโน้มที่จะตั้งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 13 เท่าของเพศหญิง ในนักเรียนที่อายุ 18 ปี ขึ้นไปมีนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มีการรับรู้ความสามารถของตนลงต่ำ มีทัศนคติเชิงบวกต่อเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ ได้รับการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ต่ำและอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนสูงและอิทธิพลจากสื่อมวลชนสูง มีแนวโน้มของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มอื่น

จินตนา วงศ์วน (2548) ศึกษาความทุกและการพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัวอย่าง จากประชากรตัวอย่างจำนวน 253 คน พบว่า

นักเรียนร้อยละ 41.1 เดยดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 38.1 นอกเขตร้อยละ 46.2 เพศชายดื่มร้อยละ 52.1 เพศหญิงร้อยละ 31.3 ดื่มครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 14.6 ปี เริ่มดื่มครั้งแรกคือเปียร์ร้อยละ 53.4 สาเหตุที่ดื่มคือ อยากรดงร้อยละ 49 เพื่อนชักชวนร้อยละ 16.5 ดื่มเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 12 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น เปียร์ ร้อยละ 39 ไวน์ 27 สารา 18 และสาเหตุที่ยังดื่มในปัจจุบันคือ เพื่อนชักชวน ร้อยละ 30.4 เพื่อเข้าสังคม 24 เพื่อเข้าสังคม 18 ติดใจในรสชาติ ส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อนมากที่สุดคือร้อยละ 70 บิดา มาตรา แลญาติ 25 ดื่มคนเดียว ร้อยละ 5.0 โอกาสในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเทศบาล ร้อยละ 43 งานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 31.8 ดื่มเพราะอย่างดื่ม ร้อยละ 14.6 นักเรียนที่ดื่มมีการใช้สารเสพติดร่วมด้วยร้อยละ 28.8 สารที่ใช้ร่วมคือบุหรี่ ระยะเวลาที่เริ่มดื่มจนถึงปัจจุบัน โดยเฉลี่ยดื่มนานมากกว่า 2 ปี และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ เพศ ,ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน, พฤติกรรมการเที่ยวกางคืบ, อิทธิพลของเพื่อน ,ความรู้เกี่ยวกับโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทัศนคติต่อการดื่มแอลกอฮอล์ และการสนับสนุนการควบคุมการดื่มของบิดา มาตรา ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สิทธินันท์ เจริญรัตน์ (2543) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน พบว่า เพศ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลของสื่อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ อาชีพหลักของบิดา มาตรา ส่วนอิทธิพลสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการศึกษาพบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปเพื่อนำไปสร้างเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ได้ดังนี้ (ดังแผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

